

ΕΡΕΥΝΑ ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ – ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

Δεκέμβριος 2016

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από την *marc* Α.Ε. - Αριθμός Μητρώου Ε.Σ.Ρ.: 1 (ΕΝΑ),

ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

1.000 νοικοκυριά αντιπροσωπευτικής επιλογής.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

14-24 Νοεμβρίου 2016

ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

Πανελλαδική κάλυψη.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

Πολυσταδιακή τυχαία δειγματοληψία με χρήση quota.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τηλεφωνικές συνεντεύξεις βάσει ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου.

Η *marc* Α.Ε.

Είναι μέλος του ΣΕΔΕΑ, της ESOMAR, της WAPOR και τηρεί τον κανονισμό του Π.Ε.Σ.Σ. και τους διεθνείς κώδικες δεοντολογίας για την διεξαγωγή και δημοσιοποίηση ερευνών κοινής γνώμης.

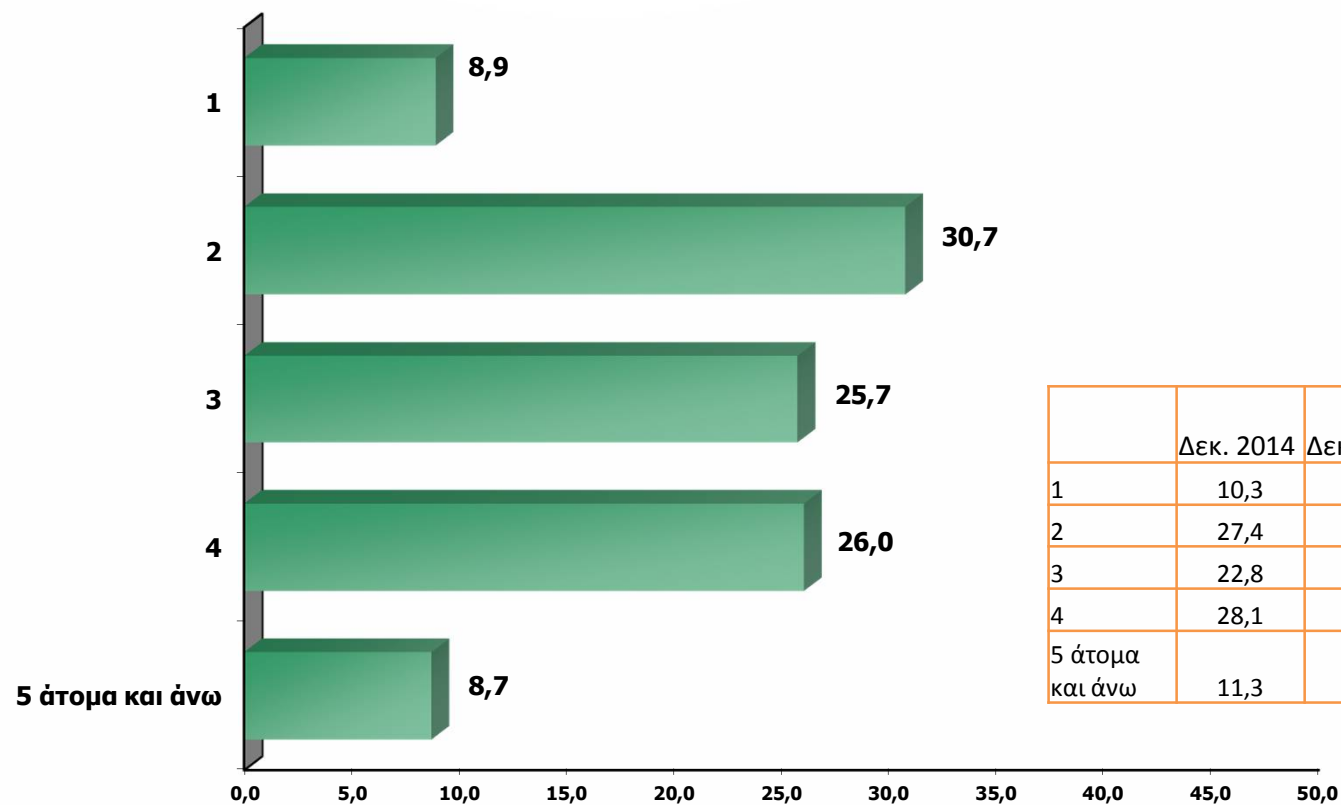

Σύνθεση Δείγματος

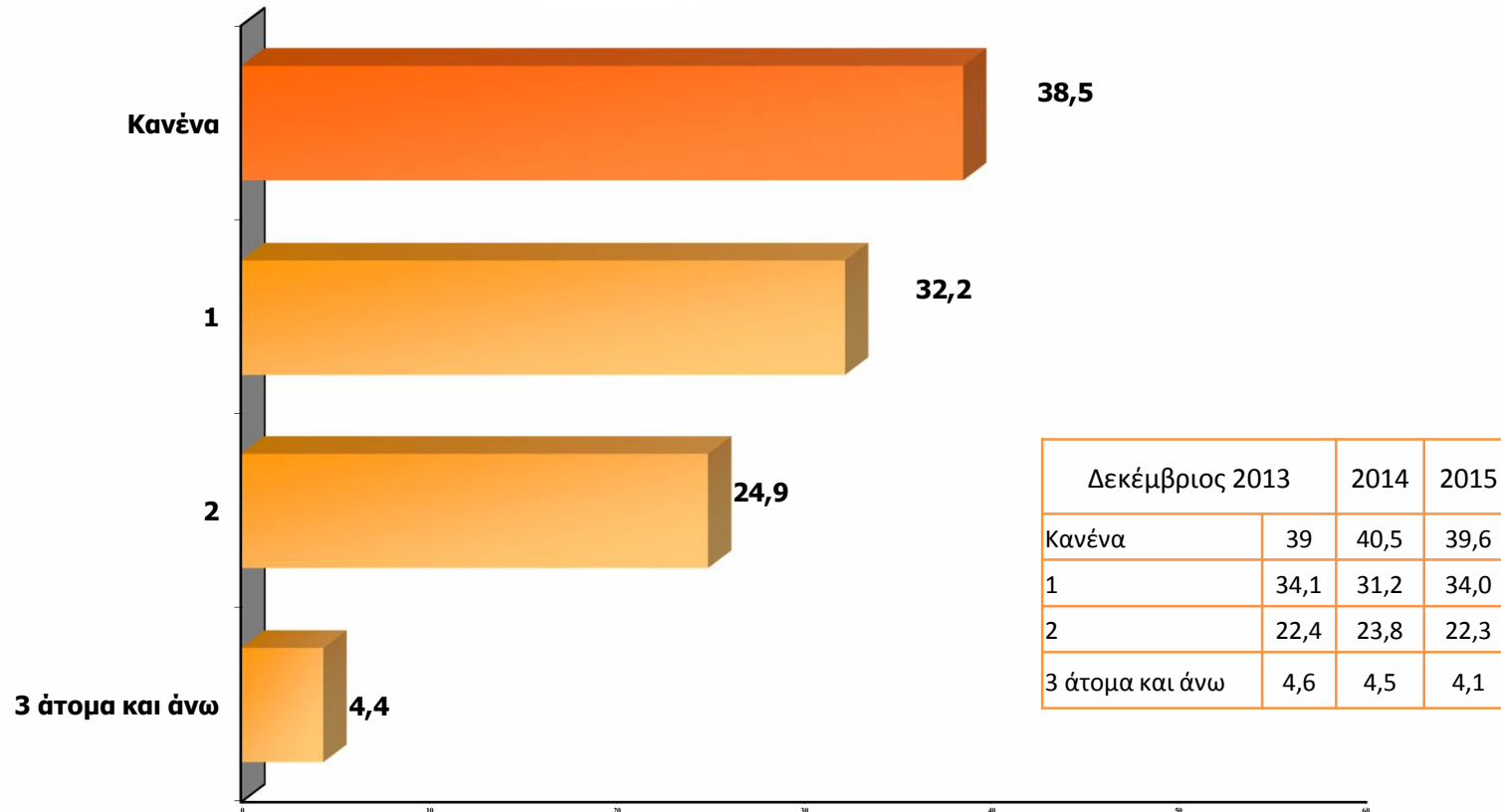
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Περιφέρεια	
Αττική	35,4
Μακεδονία – Θράκη	25,6
Ήπειρος, Θεσσαλία και Στερεά Ελλάδα	15,0
Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος και Νησιά Ιονίου	13,5
Κρήτη και Νησιά Αιγαίου	10,5

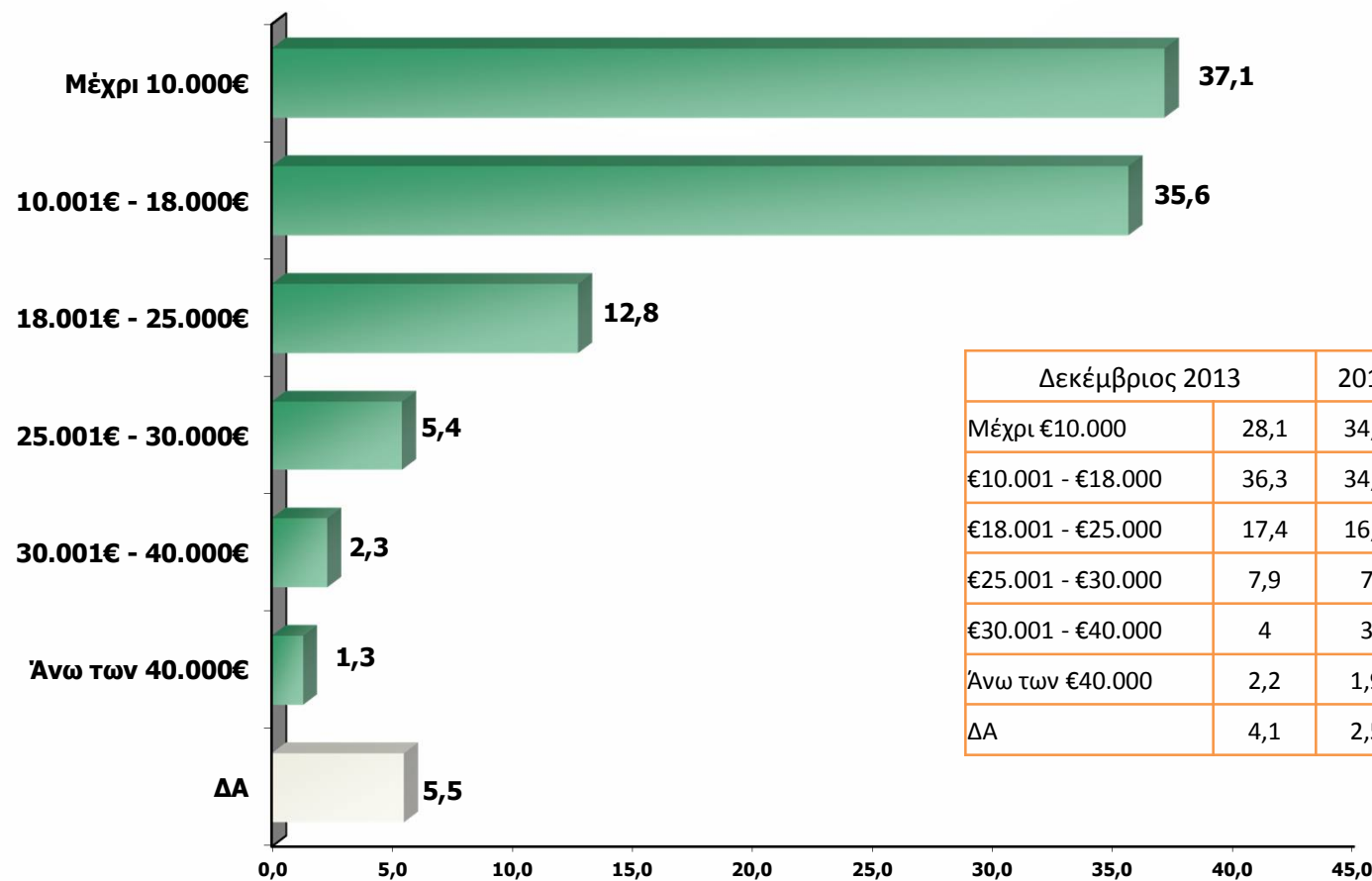
**Από πόσα άτομα αποτελείται το νοικοκυριό σας;
(συμπεριλαμβανομένου και του εαυτού σας)**

Πόσα από αυτά τα άτομα εργάζονται;

Το συνολικό οικογενειακό ετήσιο εισόδημά σας για το 2016 θα είναι:

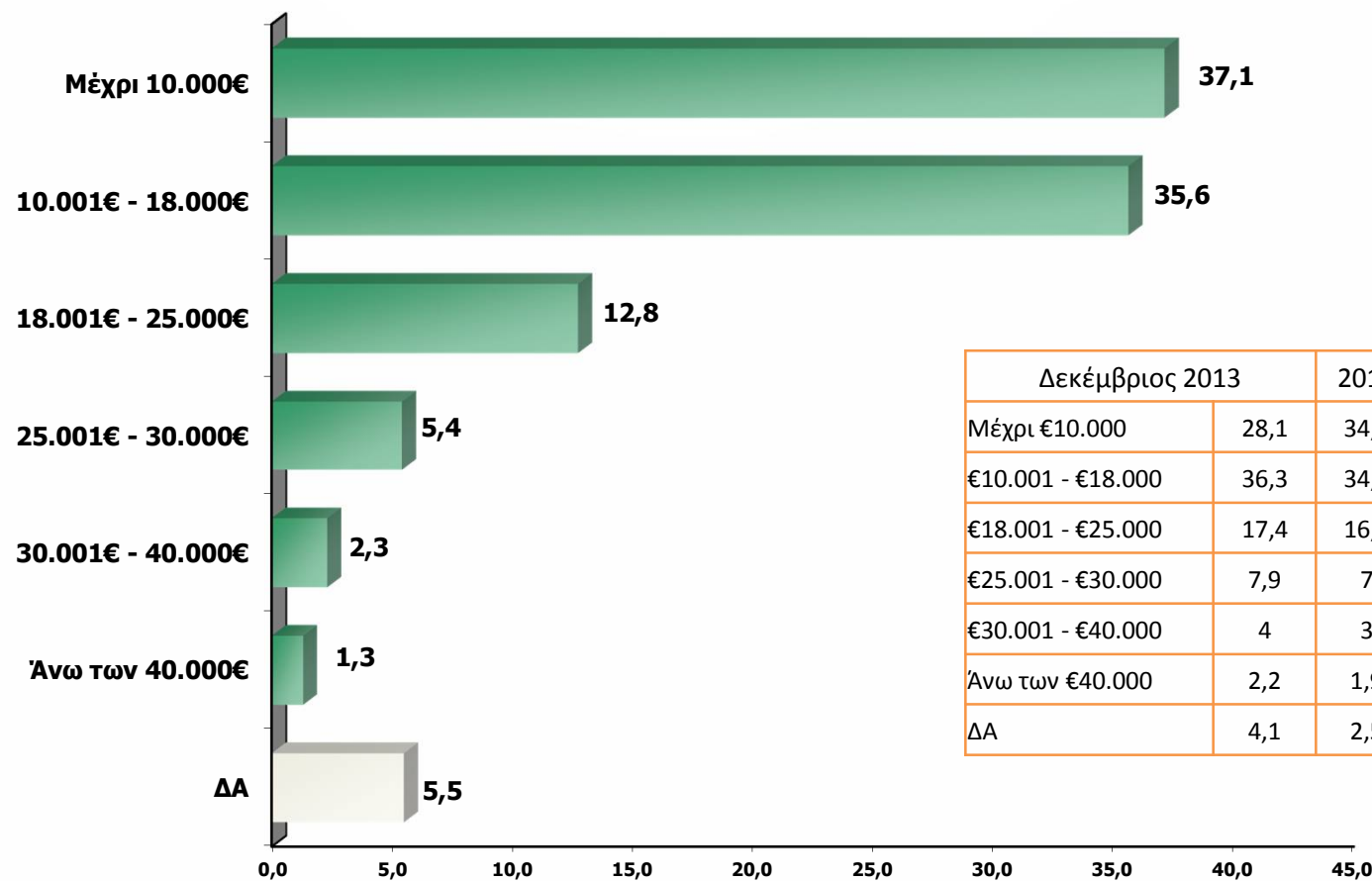
	Δεκέμβριος 2013	2014	2015
Μέχρι €10.000	28,1	34,4	36,3
€10.001 - €18.000	36,3	34,3	36,1
€18.001 - €25.000	17,4	16,9	12,9
€25.001 - €30.000	7,9	7	5,8
€30.001 - €40.000	4	3	3,3
Άνω των €40.000	2,2	1,9	0,9
ΔΑ	4,1	2,5	4,7

Πάνω από 37% των νοικοκυριών δηλώνει ότι διαβιώνει με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα που βρίσκεται στην κατώτερη εισοδηματική κλίμακα (στην πιο δεινή θέση είναι τα νοικοκυριά με έναν τουλάχιστον άνεργο, όπου καταγράφεται ποσοστό άνω του 50%).

Αποτελέσματα Έρευνας

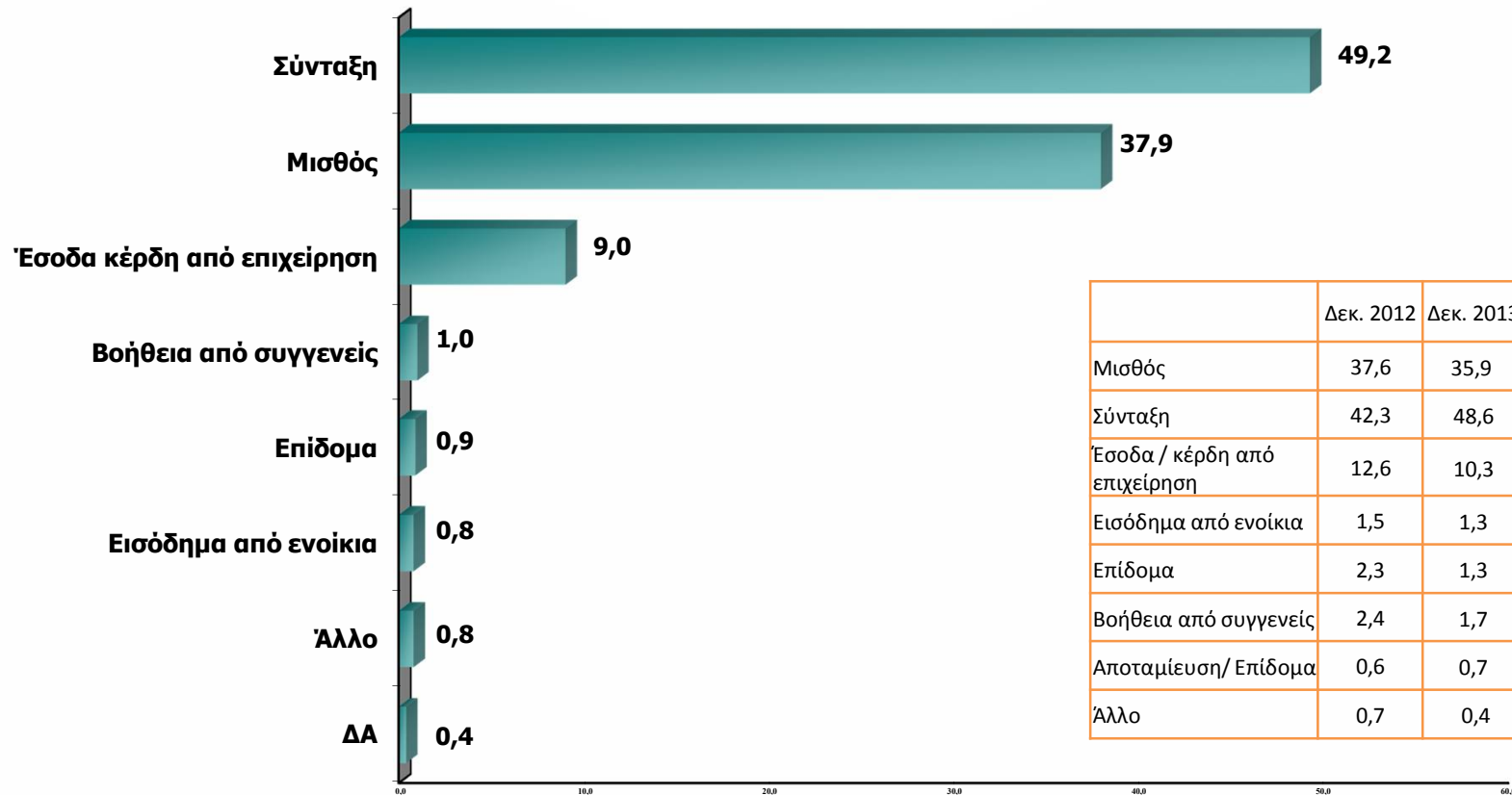
Το συνολικό οικογενειακό ετήσιο εισόδημά σας για το 2016 θα είναι:

	Δεκέμβριος 2013	2014	2015
Μέχρι €10.000	28,1	34,4	36,3
€10.001 - €18.000	36,3	34,3	36,1
€18.001 - €25.000	17,4	16,9	12,9
€25.001 - €30.000	7,9	7	5,8
€30.001 - €40.000	4	3	3,3
Άνω των €40.000	2,2	1,9	0,9
ΔΑ	4,1	2,5	4,7

Πάνω από 37% των νοικοκυριών δηλώνει ότι διαβιώνει με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα που βρίσκεται στην κατώτερη εισοδηματική κλίμακα (Στην πιο δεινή θέση είναι τα νοικοκυριά με έναν τουλάχιστον άνεργο, όπου καταγράφεται ποσοστό άνω του 50%.

Ποια είναι η κύρια πηγή εισοδήματος στο νοικοκυριό σας:

	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014	Δεκ. 2015
Μισθός	37,6	35,9	32,1	37,3
Σύνταξη	42,3	48,6	52	51,3
Έσοδα / κέρδη από επιχείρηση	12,6	10,3	10,1	6,1
Εισόδημα από ενοίκια	1,5	1,3	1,4	1,5
Επίδομα	2,3	1,3	1,3	1,1
Βοήθεια από συγγενείς	2,4	1,7	2,7	1,7
Αποταμίευση/ Επίδομα	0,6	0,7	-	1,1
Άλλο	0,7	0,4	0,5	0,9

ΓΕΝΙΚΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΑΕΠ, ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ 2010, EUROSTAT (%)

ΧΩΡΑ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	-4,4	-4,6	2	0	-1,1	1,1	8,5	26,3
ΕΛΛΑΔΑ	-0,3	-4,3	-5,5	-9,1	-7,3	-3,2	0,4	-0,2
ΙΣΠΑΝΙΑ	1,1	-3,6	0	-1	-2,9	-1,7	1,4	3,2
ΙΤΑΛΙΑ	-1,1	-5,5	1,7	0,6	-2,8	-1,7	0,1	0,7
ΚΥΠΡΟΣ	3,9	-1,8	1,3	0,3	-3,2	-6	-1,5	1,7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0,2	-3	1,9	-1,8	-4	-1,1	0,9	1,6

ΚΑΘΑΡΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ & ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΜΚΟ, ΑΜΕCO (δισ)

ΧΩΡΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	86,32	83,026	80,633	83,235	82,747	85,651	90,178
ΕΛΛΑΔΑ	159,889	146,693	133,217	120,467	110,673	107,124	105,742
ΙΣΠΑΝΙΑ	652,898	642,646	649,712	628,013	624,34	630,034	641,304
ΙΤΑΛΙΑ	1022,749	1018,792	1043,481	1011,048	1015,051	1020,362	1029,165
ΚΥΠΡΟΣ	12,077	12,44188	12,73549	12,5166	11,79164	11,00116	10,69889
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	116,1456	119,4317	114,5823	110,6874	110,6016	110,1445	113,0155

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ 2010, ΑΜΕCO (δισ)

ΧΩΡΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	78,6509	78,78547	78,05244	77,07914	76,81019	78,18582	82,13072	84,92316
ΕΛΛΑΔΑ	167,7377	156,8032	141,5185	130,1646	126,8206	127,3548	127,0772	126,4418
ΙΣΠΑΝΙΑ	617,205	618,755	604,19	582,94	564,797	573,804	590,216	609,36
ΙΤΑΛΙΑ	967,3305	978,9319	978,8153	940,1604	917,058	921,0872	934,9999	946,5053
ΚΥΠΡΟΣ	12,14005	12,54338	12,4605	12,29515	11,57134	11,65031	11,86806	12,15289
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	115,5585	118,3291	114,064	107,7976	106,5066	108,9553	111,7347	113,7906

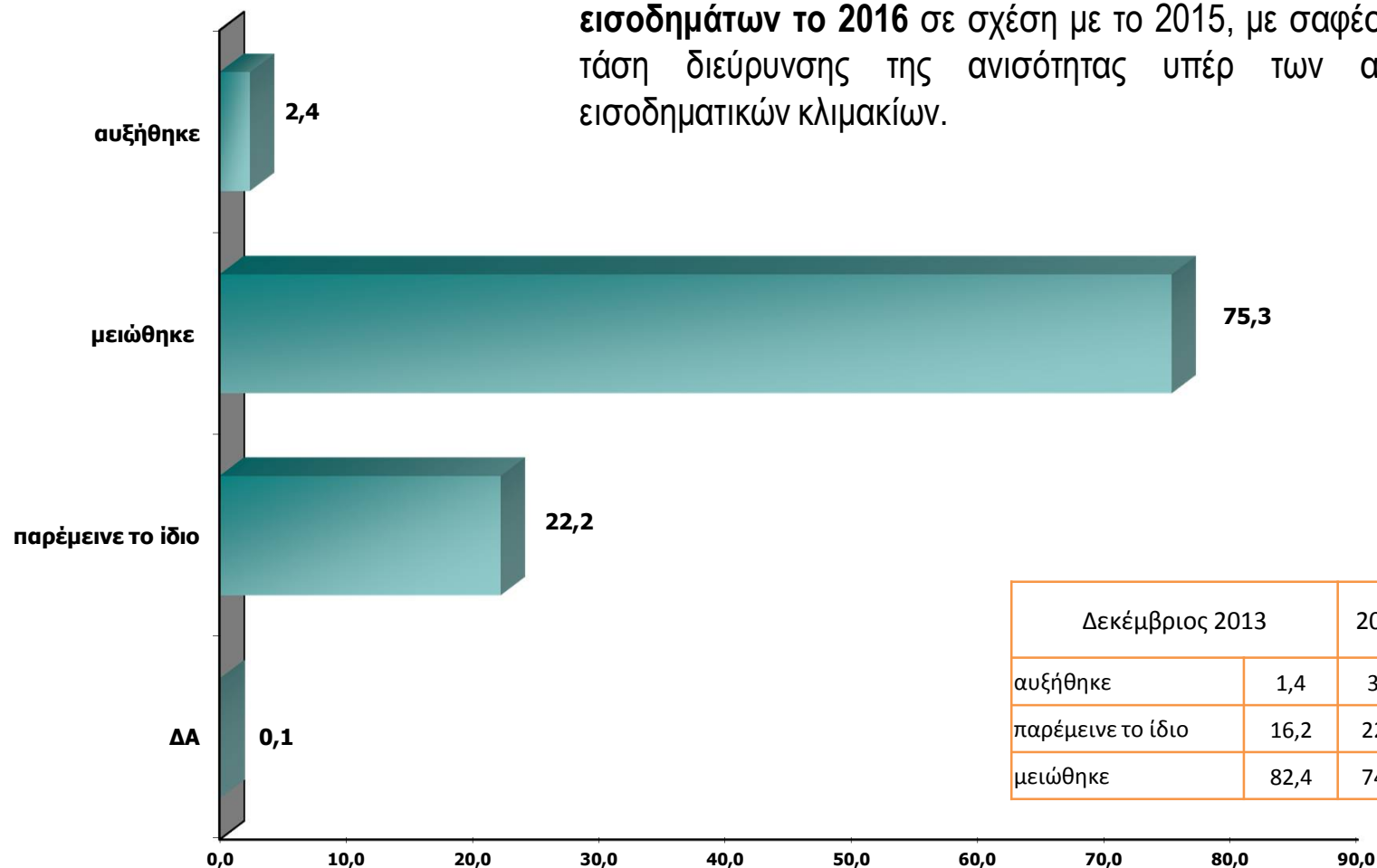

Η οικονομική προσαρμογή στη χώρα μας ήταν πολύ οξύτερη και βίαιη σε όρους μακροοικονομίας, αλλά και επιπτώσεων στη μεσαία τάξη.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ **ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ**

Το εισόδημά σας το 2016 σε σχέση με την περσινή χρονιά το 2015:

Το 75,3% των νοικοκυριών παρουσίασε μείωση των εισοδημάτων το 2016 σε σχέση με το 2015, με σαφέστατη την τάση διεύρυνσης της ανισότητας υπέρ των ανώτερων εισοδηματικών κλιμακίων.

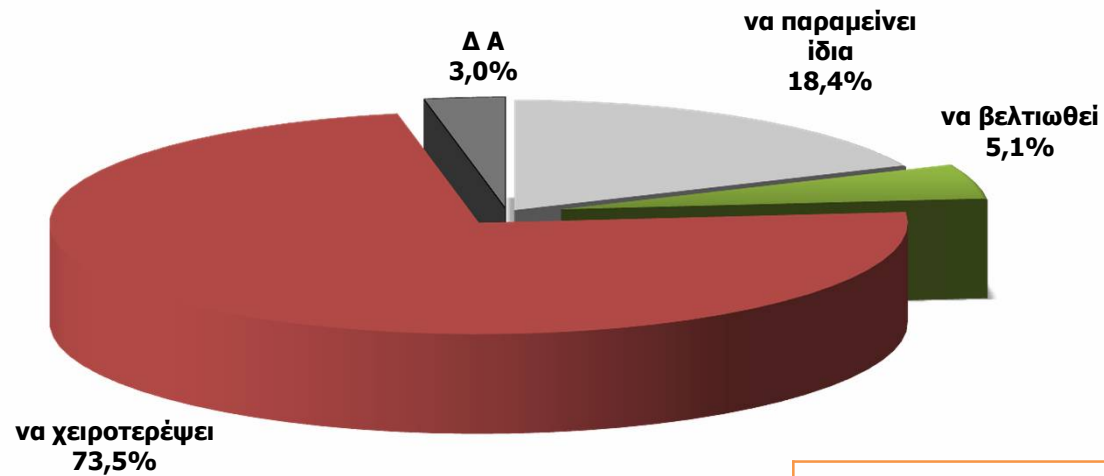
	Δεκέμβριος 2013	2014	2015
αυξήθηκε	1,4	3,1	2,0
παρέμεινε το ίδιο	16,2	22,4	19,7
μειώθηκε	82,4	74,3	77,9

**Το εισόδημά σας το 2016 σε σχέση με την περσινή χρονιά το 2015:
- Ανά κατηγορία πληθυσμού -**

	Μέλη νοικοκυριού					Άτομα που εργάζονται στο νοικοκυριό			Άνεργοι στο νοικοκυριό		Αστικότητα	
	1 άτομο	2 άτομα	3 άτομα	4 άτομα	5 άτομα και άνω	Κανένα	Ένα	Περισσότερο από ένα	Ναι	Όχι	Αστική περιοχή	Ημιαστική / Αγροτική περιοχή
αυξήθηκε	2,3	2,0	2,3	3,1	2,3	2,1	1,2	4,1	2,1	2,4	2,4	2,5
μειώθηκε	80,7	78,8	72,4	72,7	73,6	83,5	74,8	65,2	76,4	75,0	74,9	76,4
παρέμεινε το ίδιο	17,0	19,2	25,3	24,2	23,0	14,4	23,9	30,4	21,5	22,5	22,6	21,1
ΔΑ	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0

	Οικογενειακό ετήσιο εισόδημά 2016				
	Μέχρι 10.000€	10.001€ - 18.000€	18.001€ - 25.000€	25.001€ - 30.000€	Άνω των 30.000€
αυξήθηκε	2,4	1,1	3,1	5,6	11,1
μειώθηκε	75,4	79,7	70,1	68,5	52,8
παρέμεινε το ίδιο	22,2	18,9	26,8	25,9	36,1
ΔΑ	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0

Θεωρείτε πως το 2017, η οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού σας είναι πιο πιθανό:

Δεκέμβριος 2015

Να παραμείνει ίδια	18,9
Να βελτιωθεί	5,1
Να χειροτερέψει	69,5
ΔΑ	6,5

**Θεωρείτε πως το 2017, η οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού σας είναι πιο πιθανό:
- Ανά κατηγορία πληθυσμού -**

	Μέλη νοικοκυριού					Άτομα που εργάζονται στο νοικοκυριό			Άνεργοι στο νοικοκυριό		Αστικότητα	
	1 άτομο	2 άτομα	3 άτομα	4 άτομα	5 άτομα και άνω	Κανένα	Ένα	Περισσότερο από ένα	Ναι	Όχι	Αστική περιοχή	Ημιαστική / Αγροτική περιοχή
Να παραμείνει ίδια	21,6	14,6	21,6	17,6	21,2	12,5	21,8	22,4	17,6	18,7	19,3	15,4
Να βελτιωθεί	4,5	4,0	5,5	5,5	7,1	4,0	4,1	7,6	3,1	6,1	5,7	3,0
Να χειροτερέψει	69,3	77,7	70,6	74,6	68,2	79,5	71,9	67,2	75,9	72,5	72,2	77,8
Δ Α	4,6	3,7	2,3	2,3	3,5	4,0	2,2	2,8	3,4	2,7	2,8	3,8

	Οικογενειακό ετήσιο εισόδημά 2016				
	Μέχρι 10.000€	10.001€ - 18.000€	18.001€ - 25.000€	25.001€ - 30.000€	Άνω των 30.000€
Να παραμείνει ίδια	18,1	18,1	19,7	20,4	22,9
Να βελτιωθεί	3,6	3,7	7,9	7,4	22,9
Να χειροτερέψει	73,9	75,6	71,7	70,4	54,2
Δ Α	4,4	2,6	0,7	1,8	0,0

**Με το οικογενειακό εισόδημα που έχετε σήμερα,
σε ποια κατηγορία οικογενειών θα λέγατε ότι ανήκετε; Σε αυτές που...**

Το 16,0% των νοικοκυριών δηλώνει ότι τα εισοδήματά του δεν επαρκούν για να καλύψουν ούτε τις βασικές τους ανάγκες.

	Δεκ. 2015
Ζουν άνετα και μπορούν να αποταμιεύουν	1,3
Τα καταφέρνουν χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες να καλύψουν τις υποχρεώσεις του	19,1
Χρειάζεται να κάνουν περικοπές για να καλύψουν τα αναγκαία	64,1
Δεν φτάνουν ούτε για τα αναγκαία και χρειάζονται επιπλέον χρήματα για να καλύψουν τις απολύτως βασικές τους ανάγκες	15,2

Κατώφλι φτώχειας ελληνικών νοικοκυριών ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

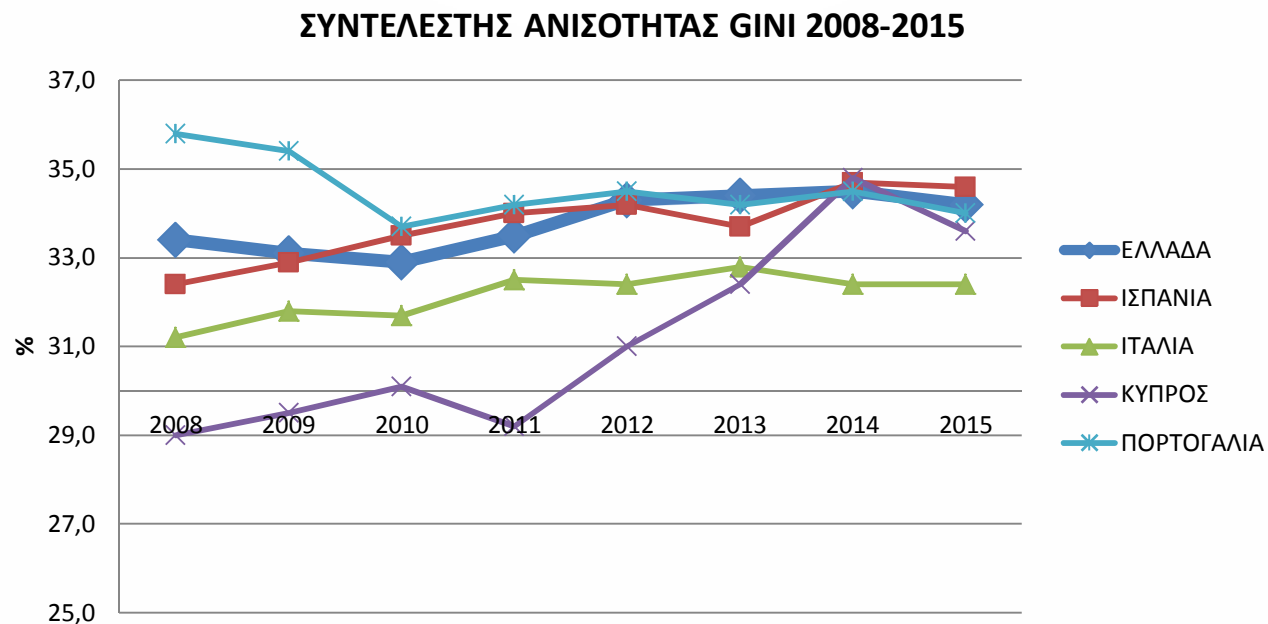
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΜΕ 1 ΑΤΟΜΟ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	13.797	13.467	12.307	11.836	11.447	11.439	11.686	:
ΕΛΛΑΔΑ	6.480	6.897	7.178	6.591	5.708	5.023	4.608	4.512
ΙΤΑΛΙΑ	9.384	9.363	9.578	9.582	9.587	9.440	9.455	9.508
ΚΥΠΡΟΣ	9.614	9.871	9.708	10.194	10.156	9.524	8.640	8.276
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4.886	4.969	5.207	5.046	4.994	4.906	4.937	5.061

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ (€)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	28.973	28.281	25.846	24.855	24.038	24.022	24.541	:
ΕΛΛΑΔΑ	13.608	14.484	15.073	13.841	11.986	10.547	9.677	9.475
ΙΤΑΛΙΑ	19.706	19.663	20.115	20.123	20.134	19.823	19.856	19.966
ΚΥΠΡΟΣ	20.190	20.729	20.387	21.408	21.328	20.001	18.144	17.380
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	10.260	10.435	10.935	10.596	10.488	10.303	10.368	10.628

* πηγή: Eurostat

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat το κατώφλι σχετικής φτώχειας μειώθηκε από τις 7,178 στο 2010 στις 4,512€ το 2015, ένδειξη κατάρρευσης των μεσαίων εισοδημάτων. Αν λαμβάναμε ως μέτρο σύγκρισης το κατώφλι φτώχειας του 2010, τότε περίπου τα μισά νοικοκυριά θα θεωρούνταν σήμερα φτωχά.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η ανισότητα επιδεινώθηκε στη χώρα την περίοδο 2008-2015, προσεγγίζοντας τον υψηλό συντελεστή της Ισπανίας.

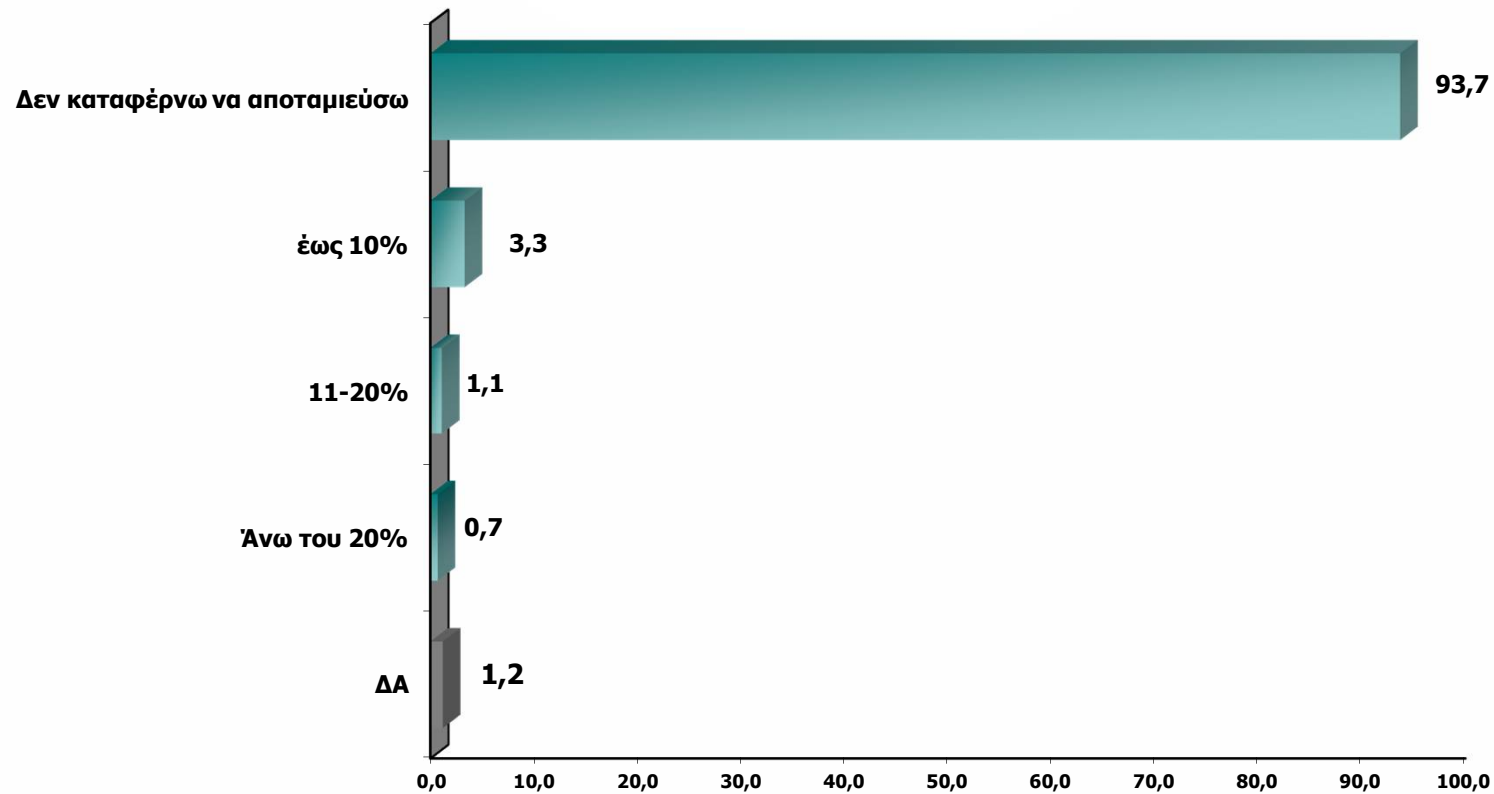
**ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΕΞΕΛΙΞΗ 2008-2015**

ΦΤΩΧΕΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΔΙΑΦΟΡΑ 2008-2015	ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΕΟΠΤΩΧΩΝ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ	
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	21,3%	224.000
ΕΛΛΑΔΑ	25,7%	783.000
ΙΣΠΑΝΙΑ	22,1%	2.389.000
ΙΤΑΛΙΑ	15,8%	2.387.000
ΚΥΠΡΟΣ	34,8%	63.000
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0,3%	8.000

* *πηγή: Eurostat*

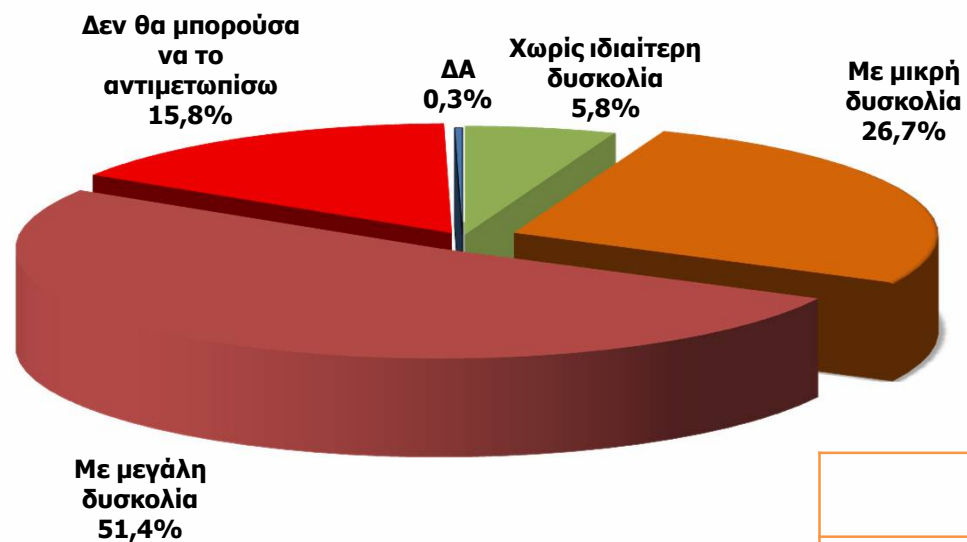
Περίπου 783,000 άτομα προστέθηκαν στον πληθυσμό που βρίσκεται κάτω από το κατώφλι φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Τι ποσοστό του εισοδήματος καταφέρνετε να αποταμιεύσετε;
-οσοι απάντησαν ότι ζουν άνετα ή καταφέρνουν χωρίς δυσκολία να καλύψουν τις υποχρεώσεις τους-

Σύμφωνα με στοιχεία της AMECO, η καθαρή αποταμίευση του ιδιωτικού τομέα το 2015 μειώθηκε κατά 9,5 δις. Σε πρόσφατη μελέτη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, επισημαίνεται ότι τα ελληνικά νοικοκυριά έχουν απολέσει το 35,9% της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων μετά την έναρξη της κρίσης.

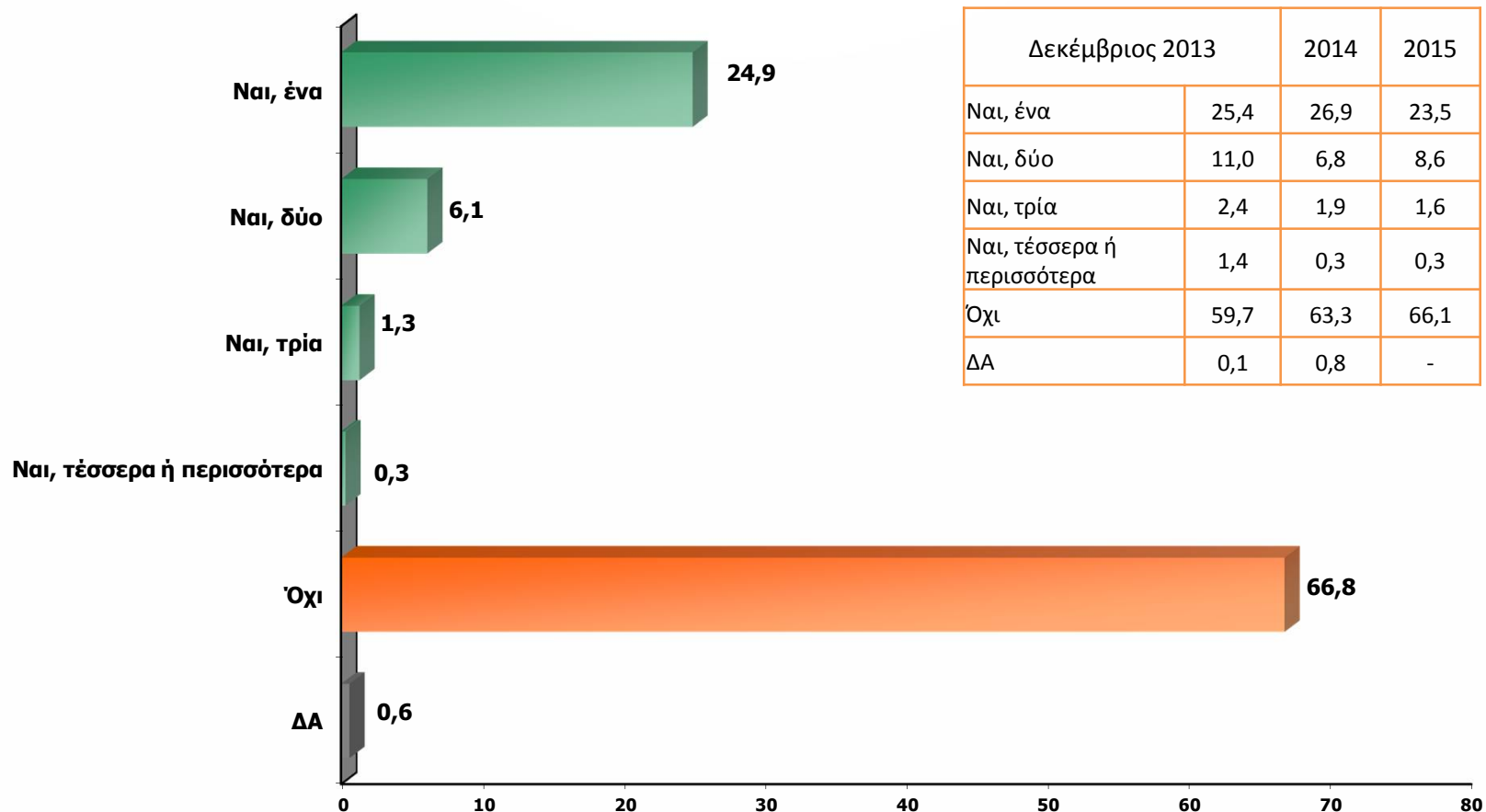
Ένα έκτακτο αλλά απολύτως αναγκαίο έξοδο της τάξης των 500 ευρώ θα το αντιμετωπίζατε:

Δεκέμβριος 2015	
Χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία	7,6
Με μικρή δυσκολία	24,0
Με μεγάλη δυσκολία	52,9
Δεν θα μπορούσα να το αντιμετωπίσω	15,2
ΔΑ	0,3

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ-ΑΝΕΡΓΙΑ

**Έχετε κάποιο άνεργο μέλος στο νοικοκυριό σας;
(Που να μην εργάζεται και να ψάχνει για δουλειά)**

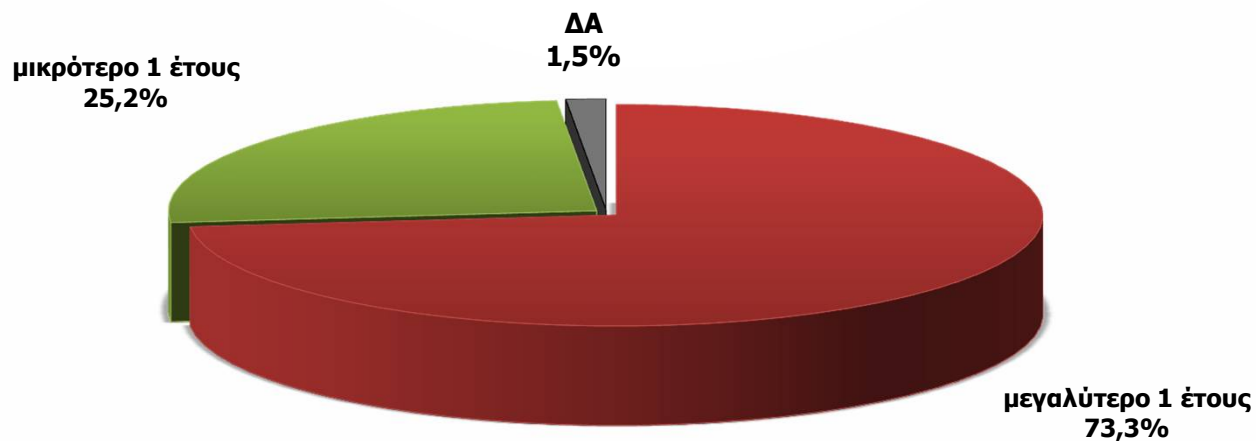

**Έχετε κάποιο άνεργο μέλος στο νοικοκυριό σας;
(Που να μην εργάζεται και να ψάχνει για δουλειά)
- Ανά κατηγορία πληθυσμού -**

	Μέλη νοικοκυριού					Άτομα που εργάζονται στο νοικοκυριό			Άνεργοι στο νοικοκυριό		Αστικότητα	
	1 άτομο	2 άτομα	3 άτομα	4 άτομα	5 άτομα και άνω	Κανένα	Ένα	Περισσότερο από ένα	Ναι	Όχι	Αστική περιοχή	Ημιαστική / Αγροτική περιοχή
Ναι ένα	2,3	13,2	37,0	34,0	27,6	17,4	40,5	18,2	76,4	0,0	26,3	21,2
Ναι δύο	0,0	,7	7,8	10,8	12,6	5,5	7,2	5,1	18,7	0,0	5,5	8,1
Ναι τρία	0,0	0,0	,8	3,1	3,4	0,5	3,1	0,3	4,0	0,0	1,5	0,8
Ναι τέσσερα ή περισσότερα	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	0,3	0,3	0,3	0,9	0,0	0,3	0,4
Όχι	97,7	86,2	54,5	52,1	52,9	76,3	48,9	76,0	0,0	100,0	66,5	69,5

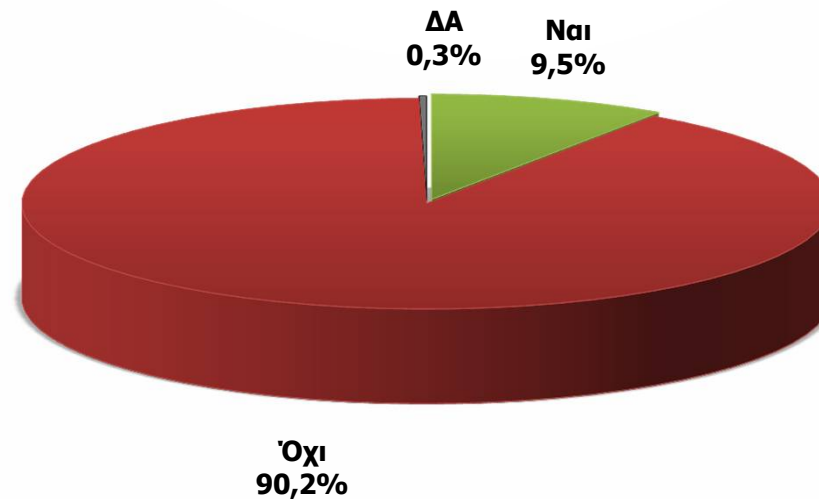
	Οικογενειακό ετήσιο εισόδημά 2016				
	Μέχρι 10.000€	10.001€ - 18.000€	18.001€ - 25.000€	25.001€ - 30.000€	Άνω των 30.000€
Ναι ένα	30,1	26,2	18,4	13,2	5,7
Ναι δύο	10,0	5,1	2,4	1,9	2,9
Ναι τρία	2,4	1,1	0,0	0,0	0,0
Ναι τέσσερα ή περισσότερα	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0
Όχι	56,9	67,3	79,2	84,9	91,4

Για πόσο διάστημα βρίσκεται ή βρίσκονται σε ανεργία (επιλέγουμε το άτομο με τη μεγαλύτερη διάρκεια) ;
 - Βάση: Όσοι έχουν κάποιο άνεργο μέλος στο νοικοκυριό (32,6%) -

	Δεκέμβριος 2014	2015
Μεγαλύτερο του 1 έτους	74,7	79,2
Μικρότερο του 1 έτους	25,3	20,5
ΔΑ	-	0,3

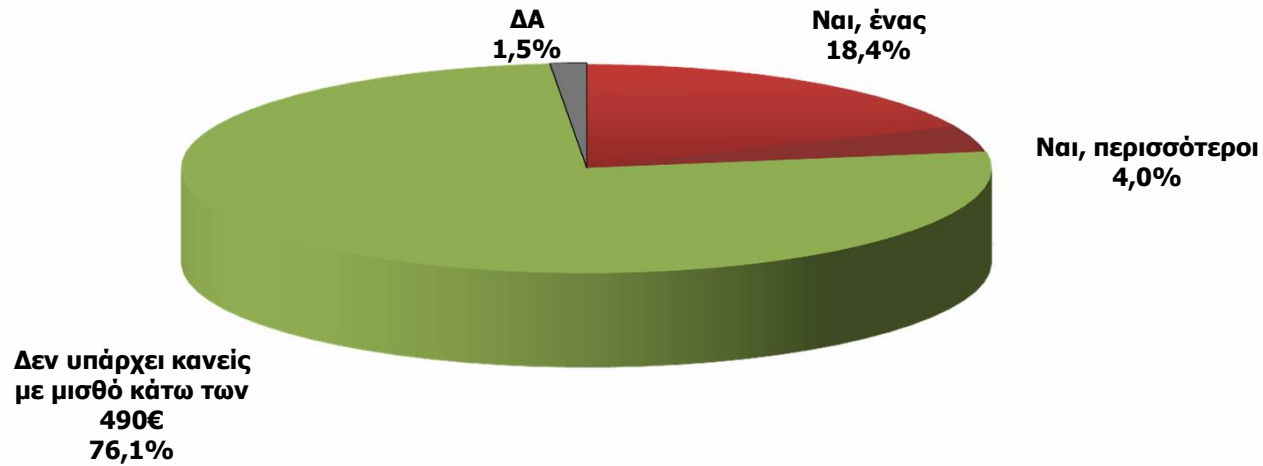
**Το άνεργο μέλος του νοικοκυριού σας, λαμβάνει επίδομα ανεργίας;
- Βάση: Όσοι έχουν κάποιο άνεργο μέλος στο νοικοκυριό (32,6%) -**

	Δεκέμβριος 2014	2015
Ναι	8,9	11,7
Όχι	91,1	88,0
ΔΑ	-	0,3

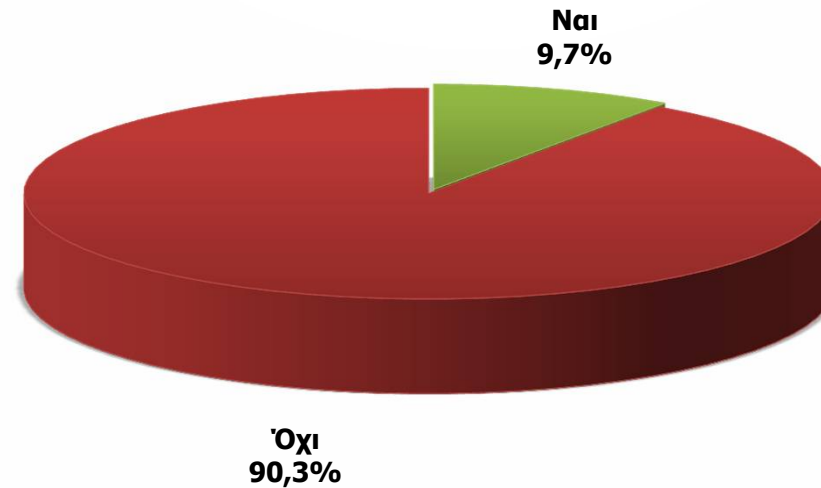
Από το σύνολο των άνεργων μελών των νοικοκυριών, μόνο το 9,5% λαμβάνει επίδομα ανεργίας.

Υπάρχει κάποιο μέλος του νοικοκυριού σας που αμοιβεται με μισθό κάτω από 490 ευρώ; (π.χ. ημιαπασχόληση)

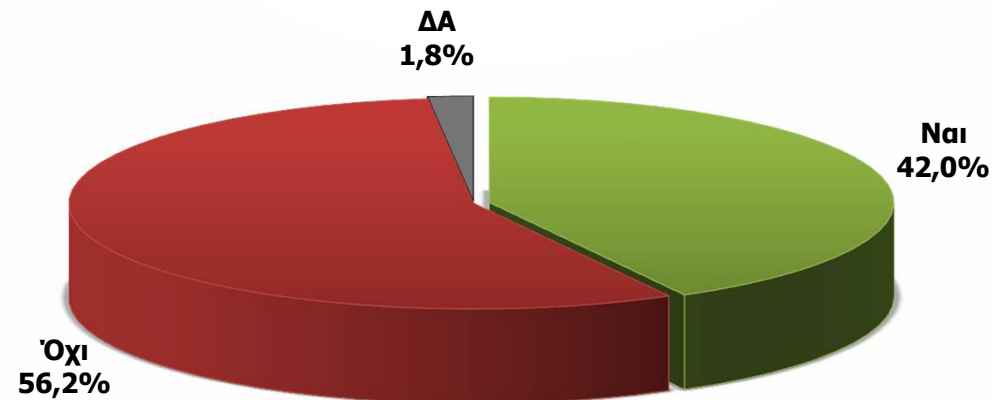
Περισσότερα από 1 στα 5 νοικοκυριά (22,4%) έχουν ένα μέλος στην οικογένεια που εργάζεται για λιγότερα χρήματα από τον επίσημα καθορισμένο κατώτατο μισθό των 586€ (490,00€ καθαρή αμοιβή).

Υπάρχει κάποιο μέλος του νοικοκυριού που έχει μεταναστεύσει τα τελευταία 5-6 χρόνια στο εξωτερικό για να βρει εργασία;

Εκρηκτικές διαστάσεις φαίνεται ότι έχει λάβει το φαινόμενο της οικονομικής μετανάστευσης. Το 9,7% των νοικοκυριών δηλώνει ότι είχε ένα τουλάχιστο μέλος που μετανάστευσε στο εξωτερικό για να βρει εργασία (αυτό αντιστοιχεί σε πάνω από 400,000 οικογένειες).

Στη σημερινή συγκυρία, αν είχατε την ευκαιρία, εσείς ή κάποιο άλλο μέλος του νοικοκυριού, θα μεταναστεύατε στο εξωτερικό για εργασία;

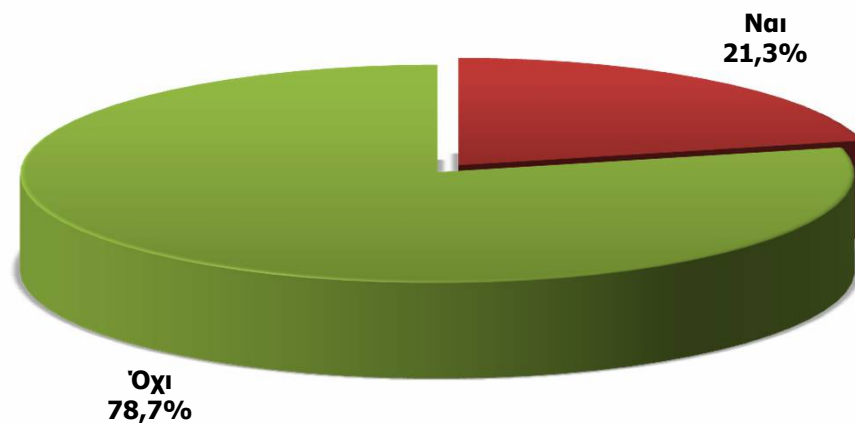
	Ηλικία αρχηγού του νοικοκυριού		
	18-49	50-64	65 και άνω
Ναι	60,6	41,3	22,3
Όχι	37	56,8	76,7
ΔΑ	2,4	1,9	1

	Ηλικία αρχηγού του νοικοκυριού			
	18-34	35-49	50-64	65 και άνω
Ναι	67,7	58,9	41,3	22,3
Όχι	26,2	39,6	56,8	76,7
ΔΑ	6,1	1,5	1,9	1,0

Ακόμη πιο ανησυχητική είναι η προοπτική συνέχισης του φαινομένου, καθώς το 42% των νοικοκυριών θα εξέταζε σοβαρά το ενδεχόμενο να μεταναστεύσει στο εξωτερικό, αν υπήρχαν οι προϋποθέσεις για εξεύρεση εργασίας. Στις νεότερες ηλικίες 18-35 ετών, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 67,7%.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

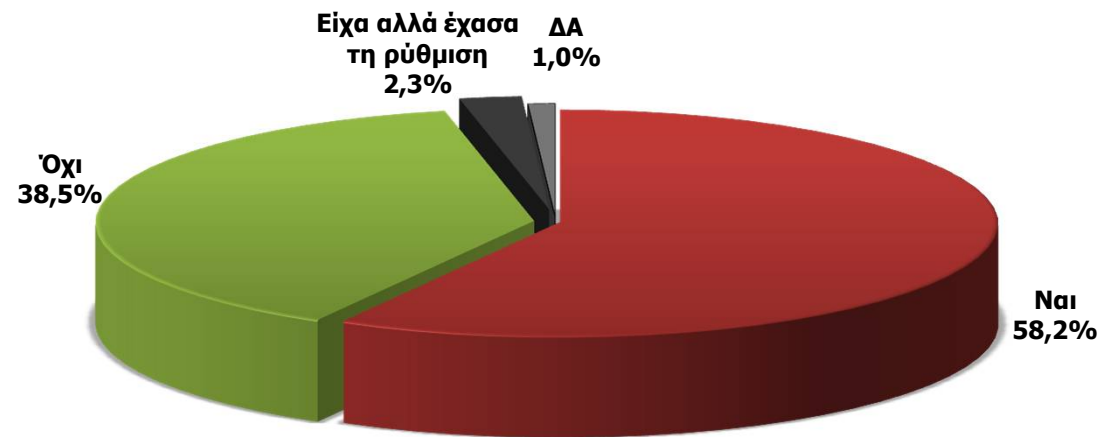
Εσείς ή κάποιο άλλο μέλος του νοικοκυριού σας έχετε ληξιπρόθεσμες οφειλές στην εφορία;

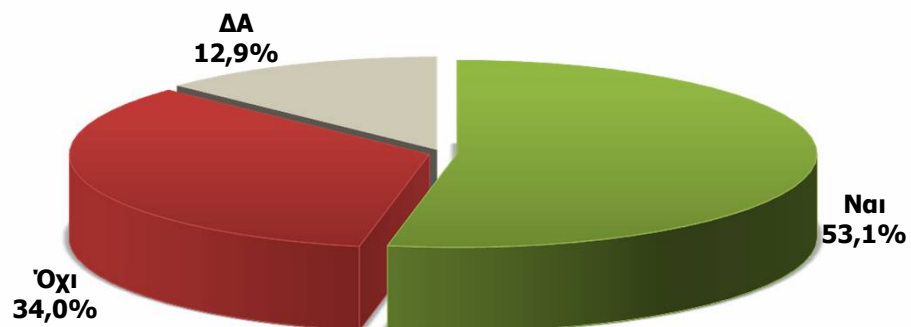
	Δεκέμβριος 2014	2015
Ναι	27,6	20,2
Όχι	72,1	79,0
ΔΑ	0,3	0,8

Το 21,3% των νοικοκυριών έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την εφορία, ενώ το 58,2% των οφειλετών έχει υπαχθεί σε κάποιου είδους ρύθμιση.

**Έχετε υπαχθεί στη ρύθμιση με δόσεις για οφειλές στην εφορία;
- Αν έχει κάποιο μέλος του νοικοκυριού οφειλές στην εφορία-**

Εκτιμάτε ότι το επόμενο έτος θα μπορέσετε να ανταποκριθείτε στις φορολογικές σας υποχρεώσεις;

	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014	Δεκ. 2015
Ναι	31,2	44,0	47,1	56,8
Όχι	49,0	36,7	35,4	29,2
ΔΑ	19,8	19,3	17,5	14,0

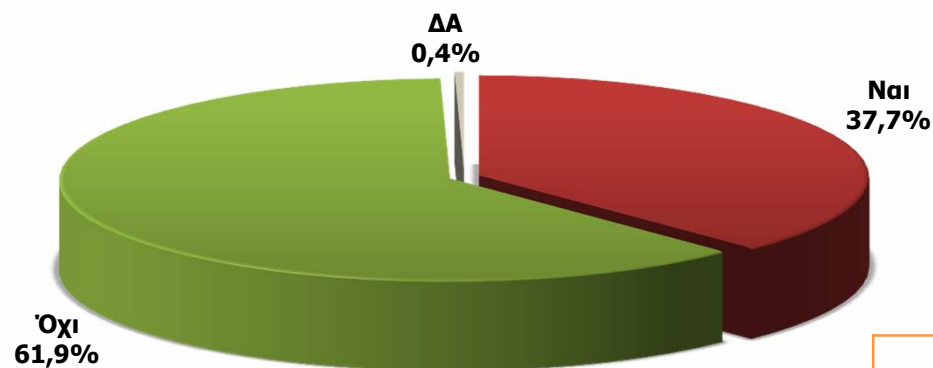
Το 34% των νοικοκυριών εκτιμά ότι δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις φορολογικές υποχρεώσεις το επόμενο έτος.

**Εκτιμάτε ότι το επόμενο έτος θα μπορέσετε να ανταποκριθείτε στις φορολογικές σας υποχρεώσεις;
- Ανά κατηγορία πληθυσμού -**

	Μέλη νοικοκυριού					Άτομα που εργάζονται στο νοικοκυριό			Άνεργοι στο νοικοκυριό		Αστικότητα	
	1 άτομο	2 άτομα	3 άτομα	4 άτομα	5 άτομα και άνω	Κανένα	Ένα	Περισσότερο από ένα	Ναι	Όχι	Αστική περιοχή	Ημιαστική / Αγροτική περιοχή
Ναι	56,3	50,5	55,9	54,1	48,3	49,7	50,6	60,3	44,3	57,4	54,8	47,6
Όχι	29,9	33,7	30,5	36,6	42,5	34,4	37,1	30,1	45,5	28,5	32,2	39,9
Δ Α	13,8	15,8	13,6	9,3	9,2	15,9	12,3	9,6	10,2	14,1	13,0	12,5

	Οικογενειακό ετήσιο εισόδημά 2016				
	Μέχρι 10.000€	10.001€ - 18.000€	18.001€ - 25.000€	25.001€ - 30.000€	Άνω των 30.000€
Ναι	36,5	58,1	72,2	72,2	77,8
Όχι	49,6	30,2	16,7	18,5	16,7
Δ Α	13,9	11,7	11,1	9,3	5,5

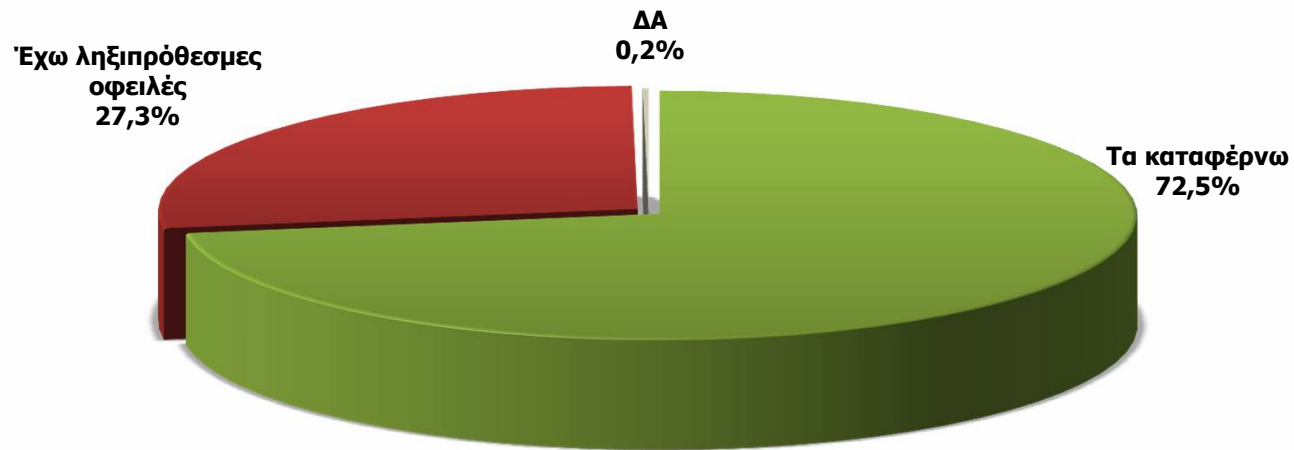
Έχετε οικονομικές υποχρεώσεις προς τις τράπεζες; (δόσεις δανείων, κάρτες, στεγαστικό κλπ)

	Δεκέμβριος 2014	2015
Ναι	38,4	41,2
Όχι	61,5	58,6
ΔΑ	0,1	0,2

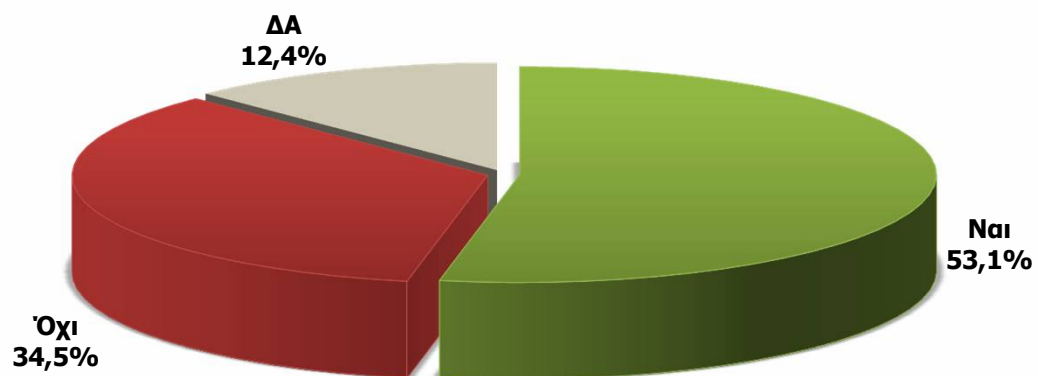
Το 27,3% των νοικοκυριών με δανειακές υποχρεώσεις έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τις τράπεζες (αφορά περίπου 430,000 νοικοκυριά). Εντονότερο πρόβλημα αντιμετωπίζουν τα φτωχότερα και μονομελή νοικοκυριά (άνω του 40%).

**Καταφέρνετε να εξυπηρετείτε εγκαίρως τις δόσεις σας ή έχετε ληξιπρόθεσμες οφειλές;
-Βάση: όσοι έχουν οικονομικές υποχρεώσεις προς τράπεζες-**

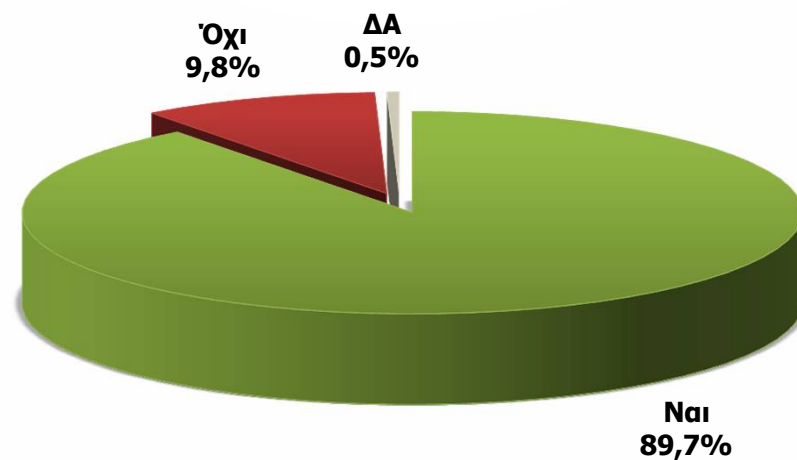
Δεκέμβριος 2015	
Τα καταφέρνω	68,8
Έχω ληξιπρόθεσμες οφειλές	30,4
ΔΑ	0,8

Εκτιμάτε ότι το επόμενο έτος θα μπορέσετε να ανταποκριθείτε στις τραπεζικές σας υποχρεώσεις;
-Βάση: όσοι έχουν οικονομικές υποχρεώσεις προς τράπεζες-

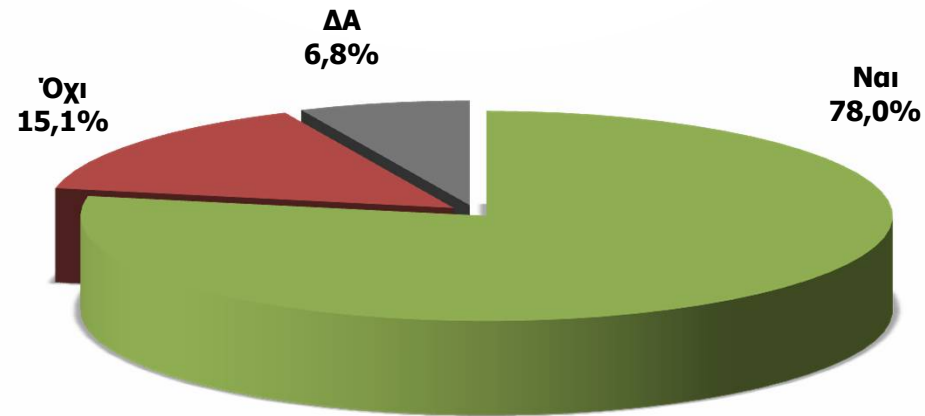
Δεκέμβριος 2015	
Ναι	53,5
Όχι	33,7
ΔΑ	12,8

**Διαθέτετε ακίνητη περιουσία για την οποία πρέπει να πληρώσετε ΕΝΦΙΑ;
(κατοικία, Οικόπεδο, εξοχικό, επαγγελματικό χώρο, κλπ)**

Δεκέμβριος 2015	
Ναι	90,6
Όχι	9,0
ΔΑ	0,4

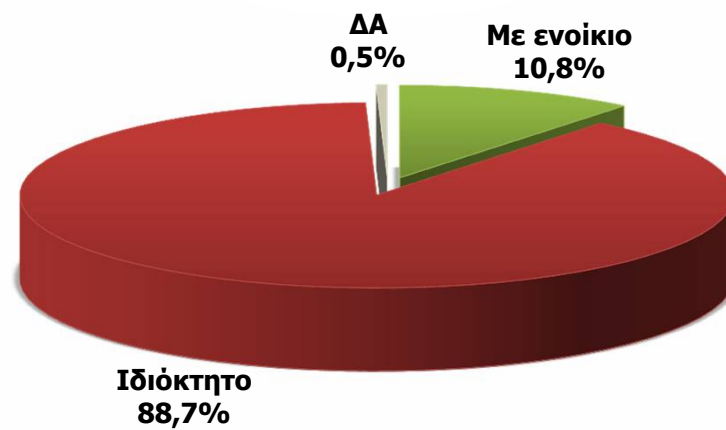
**Θα μπορέσετε να πληρώσετε τους φόρους που αφορούν τα ακίνητά σας;
- Βάση: Όσοι διαθέτουν ακίνητη περιουσία -**

Δεκέμβριος 2015	
Ναι	78,1
Όχι	14,7
ΔΑ	7,2

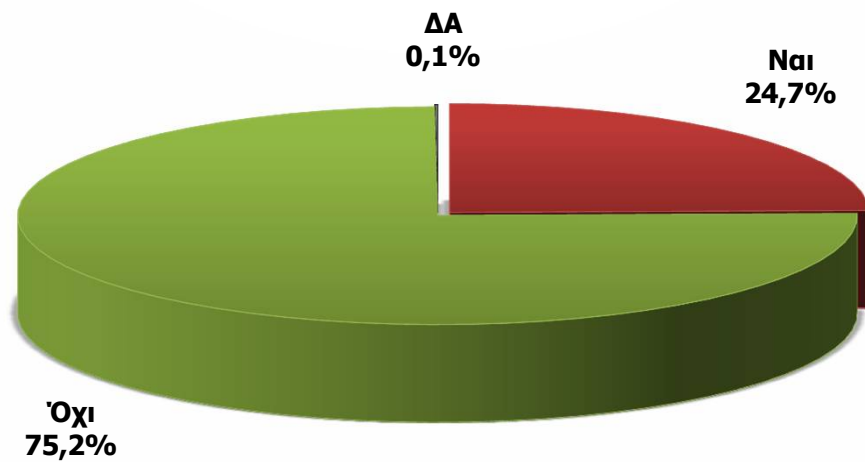
Το 15,1% των νοικοκυριών με ιδιόκτητο ακίνητο δηλώνει ότι αδυνατεί να πληρώσει τους φόρους για τα ακίνητα που διαθέτει.

Το σπίτι που μένετε είναι :

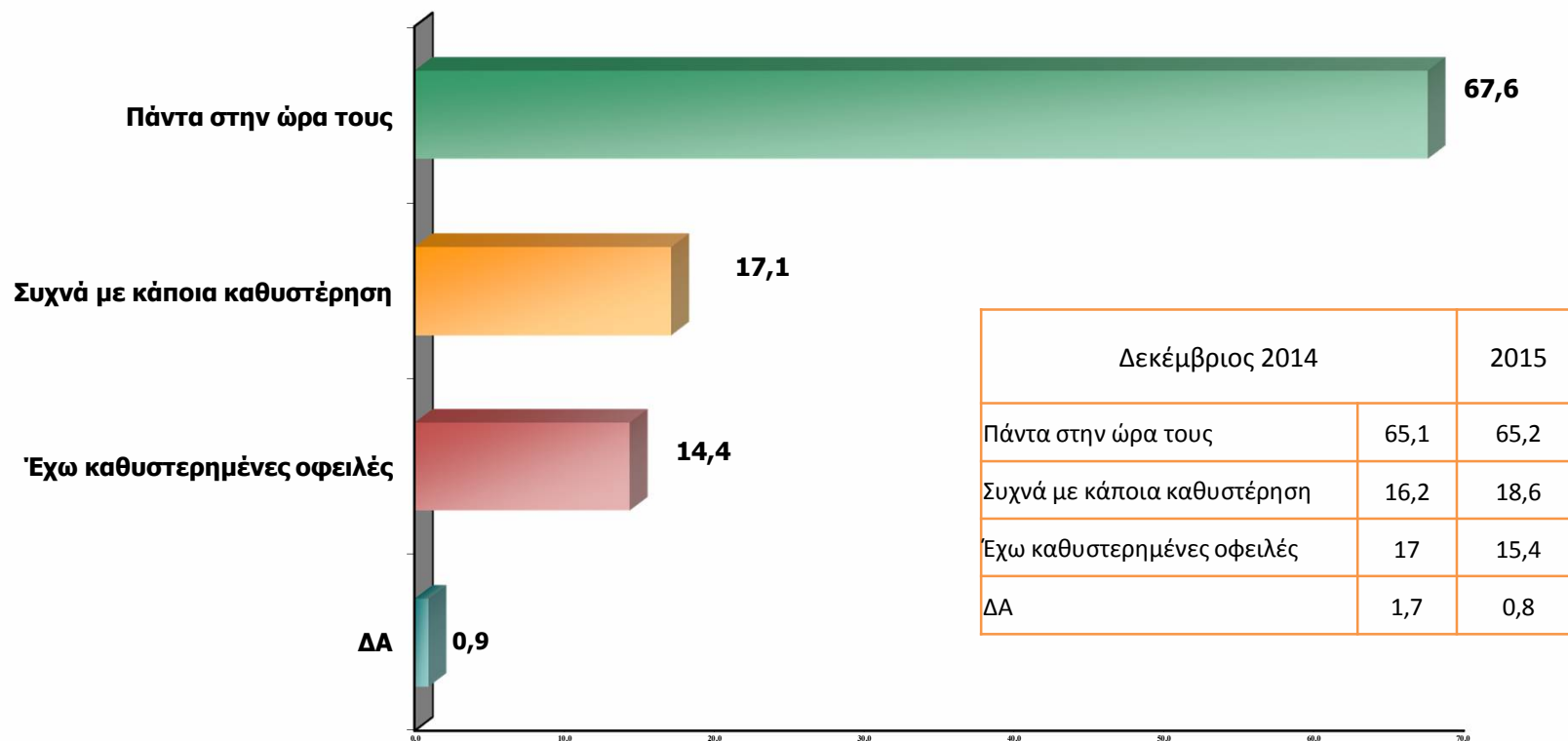
	Δεκέμβριος 2014	2015
Με ενοίκιο	8,8	9,8
Ιδιόκτητο	90,4	89,3
ΔΑ	0,8	0,9

**Έχετε στεγαστικό δάνειο που τρέχει ακόμη;
- Βάση: Όσοι μένουν σε ιδιόκτητο σπίτι -**

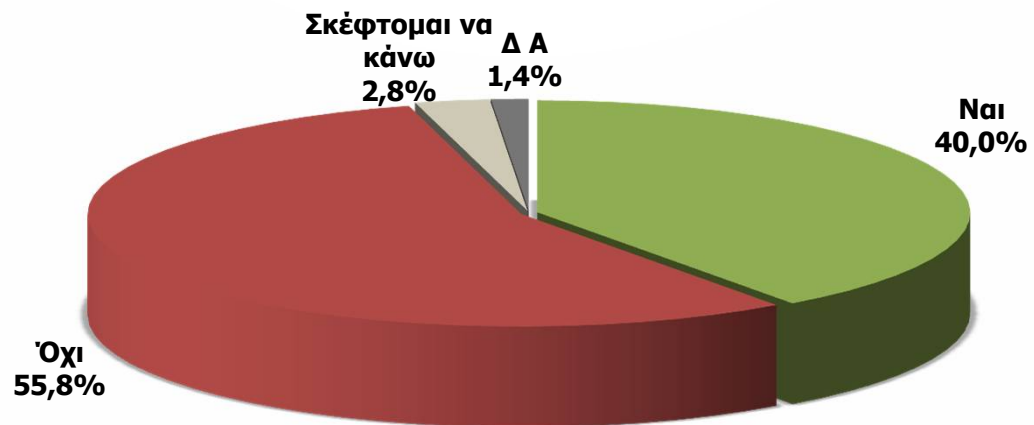
	Δεκέμβριος 2014	2015
Ναι	25,2	25,2
Όχι	73,8	74,8
ΔΑ	1	-

Πώς ανταποκρίνεστε στις δόσεις του στεγαστικού δανείου; Τις πληρώνετε πάντα κανονικά στην ώρα τους; Με κάποια καθυστέρηση; Έχετε καθυστερημένες οφειλές;
- Βάση: Όσοι έχουν στεγαστικό δάνειο που τρέχει ακόμα -

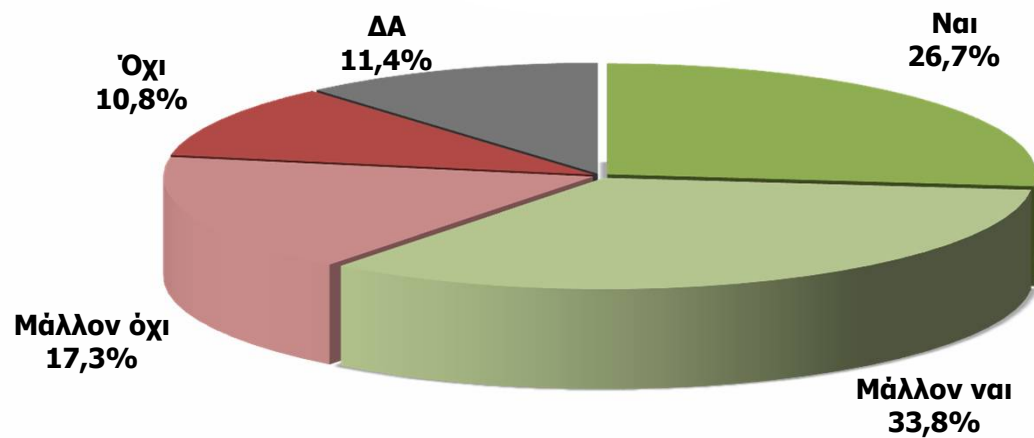
1 στα 4 νοικοκυριά που διαμένουν σε ιδιόκτητο σπίτι έχουν στεγαστικό δάνειο, ενώ το 31,5 % εξ αυτών των οφειλετών έχει καθυστερημένες οφειλές.

Έχετε κάνει διακανονισμό για μικρότερες δόσεις;
- Βάση: Όσοι έχουν στεγαστικό δάνειο που τρέχει ακόμα -

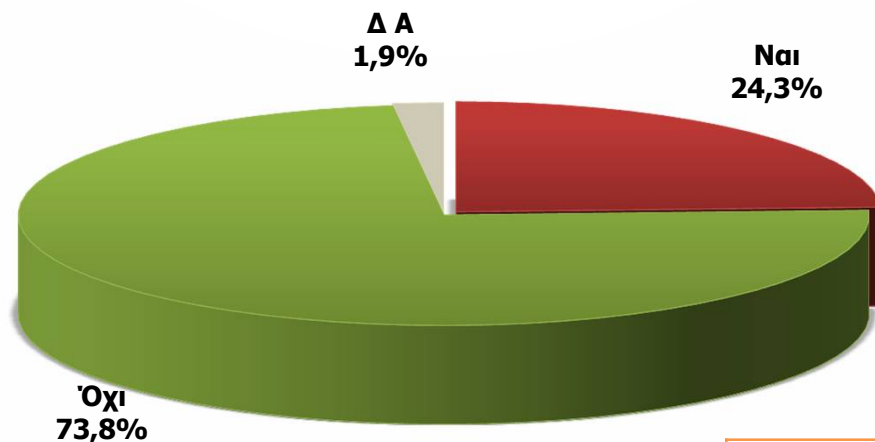
Δεκέμβριος 2015	
Ναι	40,0
Όχι	55,0
Σκέφτομαι να κάνω	2,3
ΔΑ	2,7

Πιστεύετε ότι θα μπορέσετε να αποπληρώσετε κανονικά τις δόσεις του στεγαστικού σας στο μέλλον;
- Βάση: Όσοι έχουν στεγαστικό δάνειο που τρέχει ακόμα -

Δεκέμβριος 2015	
Ναι	26,5
Μάλλον ναι	37,9
Μάλλον όχι	13,7
Όχι	13,2
ΔΑ	8,7

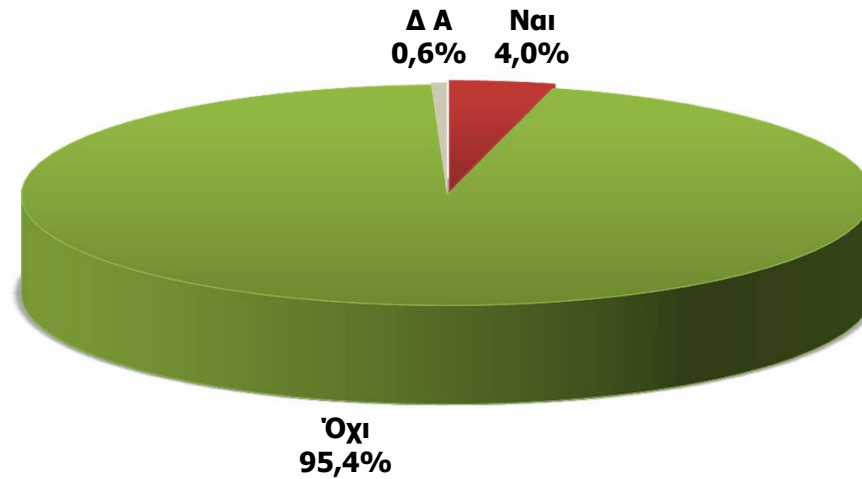
**Ανησυχείτε ότι με τα σημερινά δεδομένα μπορεί κάποια στιγμή να χάσετε το σπίτι σας;
(αδυναμία πληρωμής φόρων, εκποίηση από τράπεζα)
- Βάση: Όσοι έχουν ιδιόκτητη κατοικία-**

	Δεκέμβριος 2014	2015
Ναι	30,9	24,6
Όχι	67,2	72,4
ΔΑ	1,9	3,0

1 στα 4 (24,3%) νοικοκυριά εκφράζουν φόβο ότι θα χάσουν το σπίτι τους εξ αιτίας τόσο των συσσωρευμένων υποχρεώσεων όσο και των επιπρόσθετων επιβαρύνσεων (δανειακών, φορολογικών και άλλων). Σύμφωνα με έρευνα της ΕΚΤ, τα νοικοκυριά έχουν απολέσει στην Ελλάδα, το 35,9% της περιουσιακής τους αξίας.

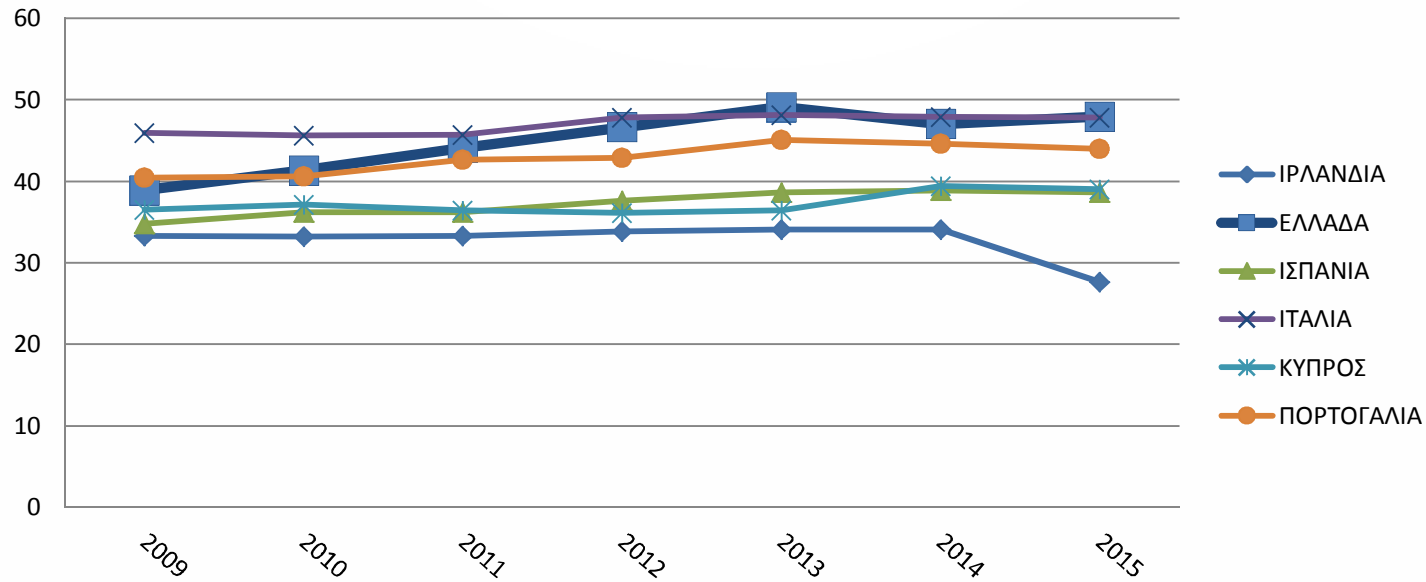
Έχετε υποστεί τα τελευταία χρόνια δέσμευση/ κατάσχεση λογαριασμών και περιουσιακών στοιχείων λόγω οφειλών;

Συνολικά, από την έναρξη της κρίσης, πάνω από 160,000 νοικοκυριά έχουν υποστεί δέσμευση/ ή κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

ΦΟΡΟΙ % ΑΕΠ, 2009-2015

ΕΞΕΛΙΞΗ ΦΟΡΩΝ (%/ΑΕΠ)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	33,3	33,2	33,3	33,8	34,1	34,1	27,6
ΕΛΛΑΔΑ	38,9	41,3	44,1	46,6	49,1	47,0	47,9
ΙΣΠΑΝΙΑ	34,8	36,2	36,2	37,6	38,6	38,9	38,6
ΙΤΑΛΙΑ	45,9	45,6	45,7	47,8	48,1	47,9	47,8
ΚΥΠΡΟΣ	36,5	37,1	36,4	36,1	36,4	39,4	39,0
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	40,4	40,6	42,6	42,9	45,1	44,6	44,0

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

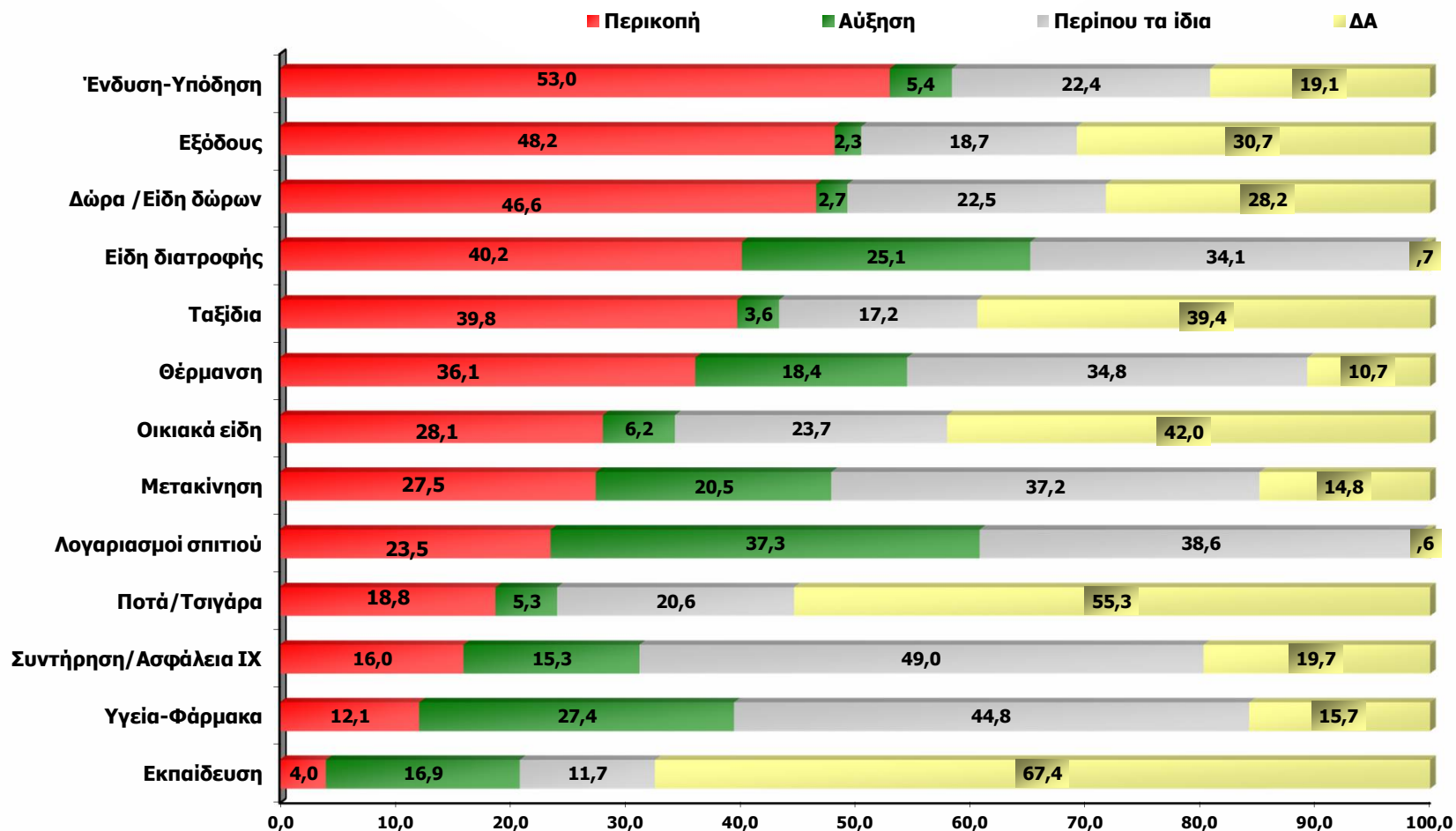
ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΑ 2009-2015	ΜΕΙΩΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (ΣΕ ΔΙΣ)
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	-5,8%	-4,6
ΕΛΛΑΔΑ	-24,2%	-31,1
ΙΣΠΑΝΙΑ	-4,7%	-23,2
ΙΤΑΛΙΑ	2,9%	23,1
ΚΥΠΡΟΣ	-9,5%	-0,7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	-1,5%	-1,3

* Πηγή: EUROSTAT

Η μείωση της δημόσιας δαπάνης στην Ελλάδα της κρίσης άγγιξε το 25%, που μεταφράζεται σε 31,1 δις. Η δημόσια δαπάνη που αφορά σε υγεία, εκπαίδευση, άλλες κοινωνικές δομές, ουσιαστικά υποκαταστάθηκε από την ιδιωτική δαπάνη, όπως προκύπτει στον προηγούμενο πίνακα.

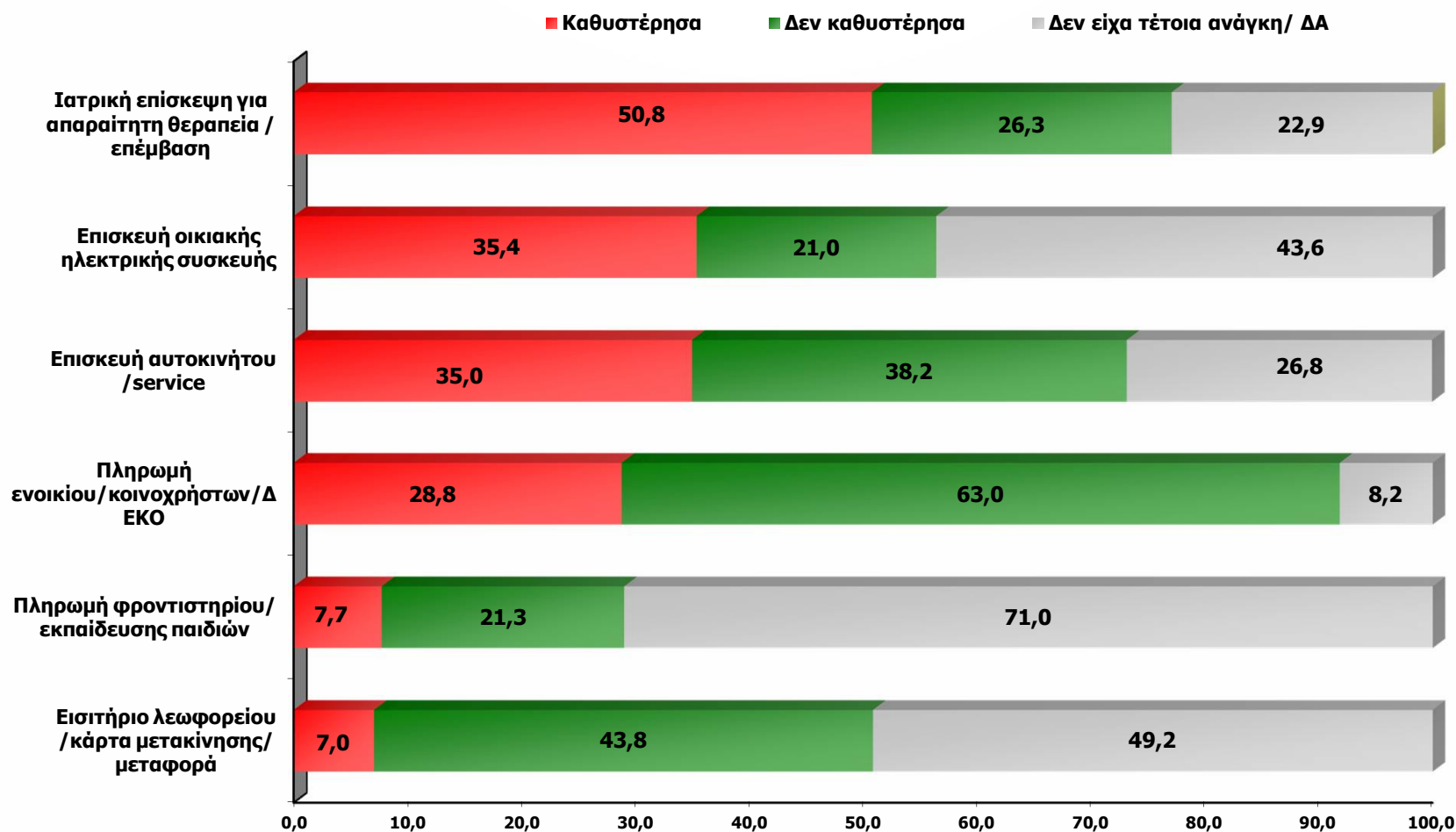
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ-ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Θα ήθελα να μου πείτε αν διαθέσατε τα ίδια , λιγότερα ή περισσότερα χρήματα το 2016 σε σχέση με αυτά που διαθέσατε το 2015 στις κατηγορίες δαπανών του νοικοκυριού σας:

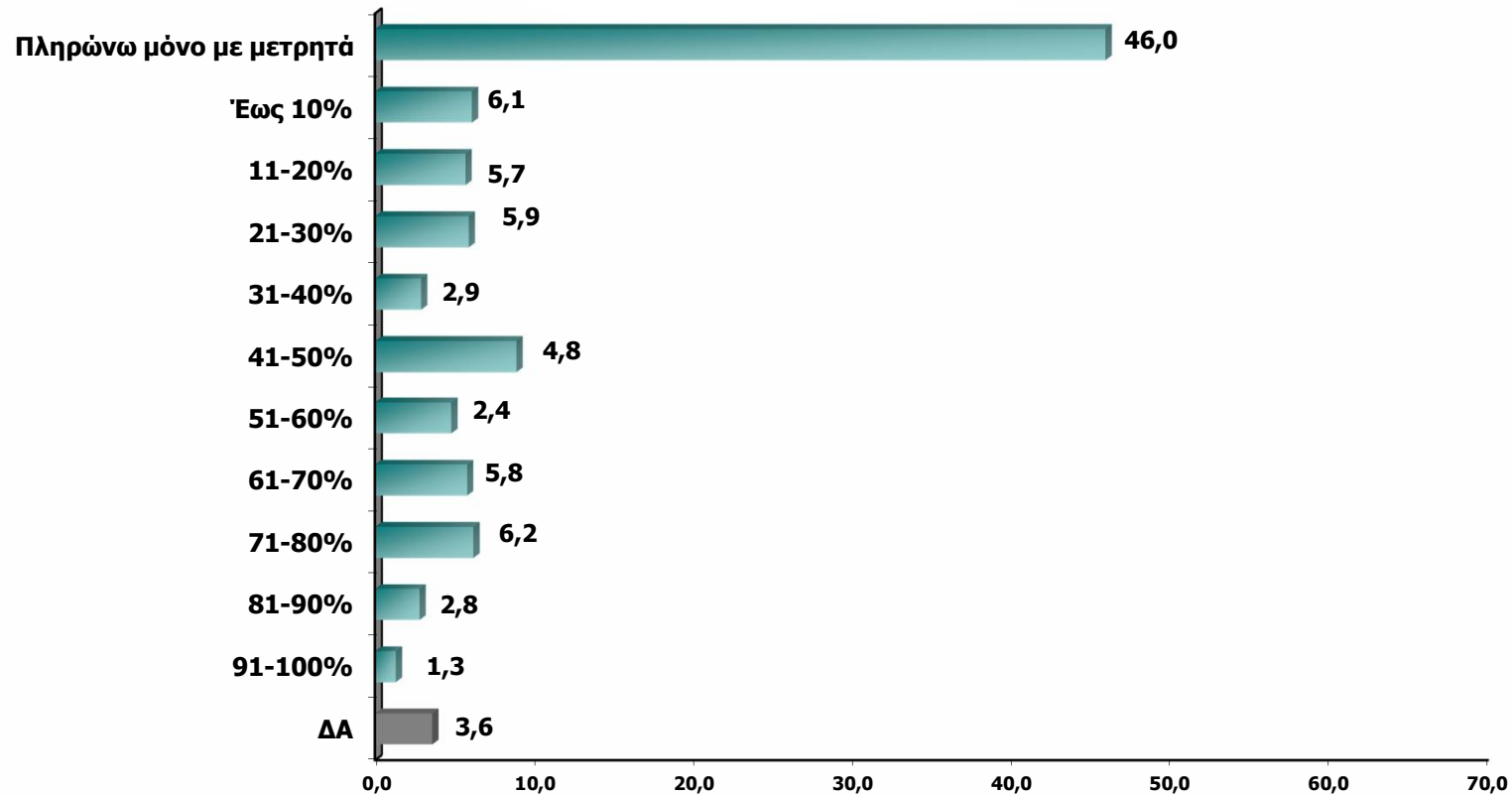
Διευρύνθηκε ο αριθμός των νοικοκυριών που δήλωσε ότι αύξησε την ιδιωτική δαπάνη για τους οικιακούς λογαριασμούς, την υγειονομική και φαρμακευτική περίθαλψη (3η συνεχή χρονιά) και την εκπαίδευση

Μπορείτε να μας επισημάνετε αν λόγω οικονομικής στενότητας, φέτος δεν μπορέσατε ή καθυστερήσατε να καλύψετε κάποια ανάγκη για κάτι από τα παρακάτω:

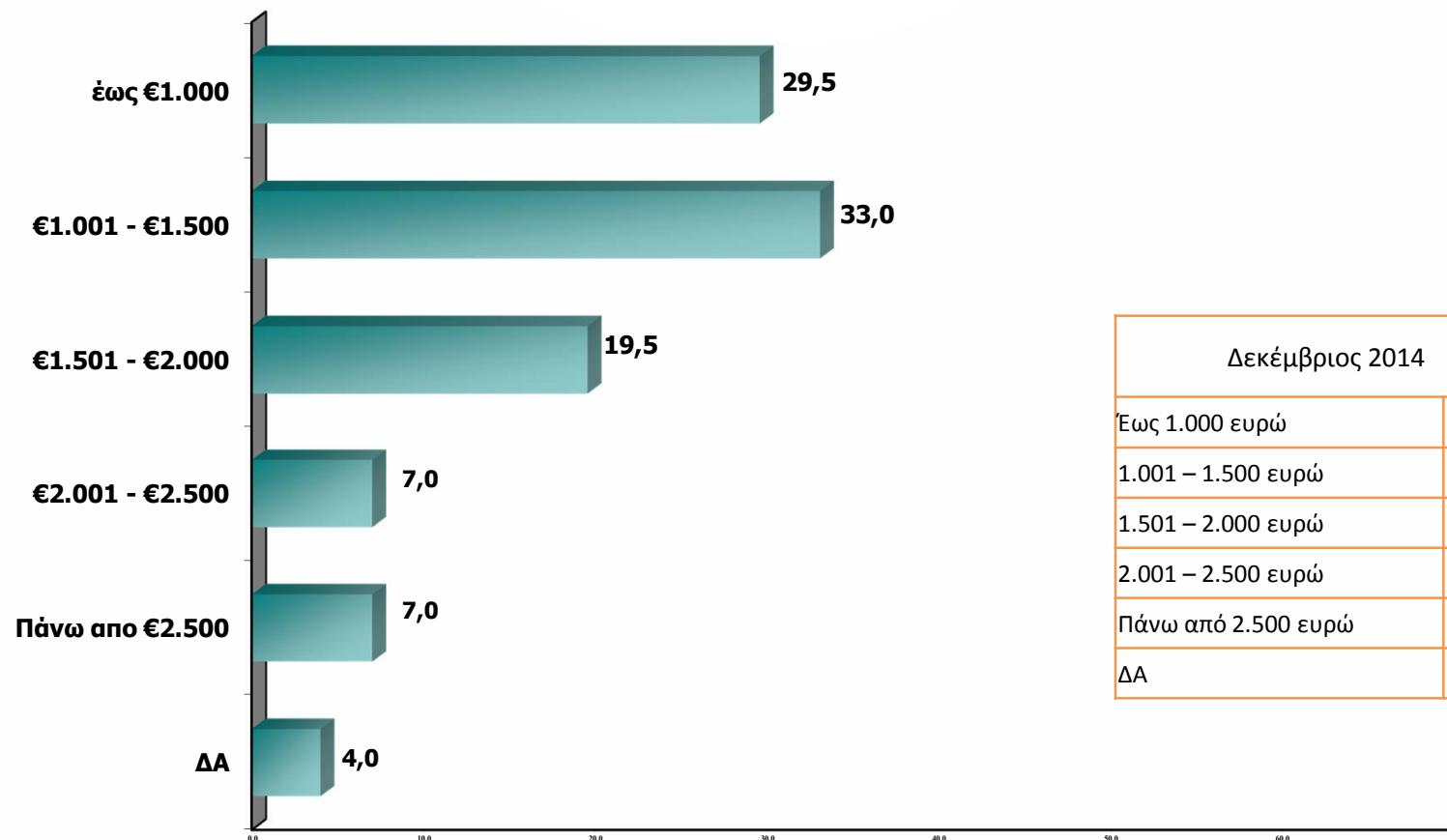
Πάνω από τα μισά νοικοκυριά δήλωσαν ότι καθυστέρησαν να λάβουν ιατρικές συμβουλές και θεραπείας λόγω οικονομικής αδυναμίας.

Τι ποσοστό των μηνιαίων εξόδων σας (αγορές, υποχρεώσεις, κλπ) πληρώνετε με κάρτα ή μέσω web banking (κατά προσέγγιση);

Περίπου τα μισά νοικοκυριά χρησιμοποιούν πλαστικό χρήμα και e-banking για αγορά αγαθών και πληρωμή λογαριασμών, αλλά παραμένει ένα 46% που προτιμά να πληρώνει μόνο με μετρητά.

Ποιο κατά τη γνώμη σας είναι το ελάχιστο μηνιαίο διαθέσιμο εισόδημα που πρέπει να έχει το νοικοκυριό σας για να καλύπτει τις βασικές ανάγκες του;

	Δεκέμβριος 2014	2015
Έως 1.000 ευρώ	26,9	34,8
1.001 – 1.500 ευρώ	32,8	32,4
1.501 – 2.000 ευρώ	23,5	17,7
2.001 – 2.500 ευρώ	6,7	6,0
Πάνω από 2.500 ευρώ	7,6	4,9
ΔΑ	2,4	2,4